

CONCETTA LA MAZZA

Pi lwen pase syèl la ble

Biyografi

Concetta La Mazza te fèt nan Novara di Sicilia nan 1936, pi gran pitit fi Domenico La Mazza ak Teresa Correnti. Nan 1950, apre yon peryòd douloure nan "konfyans" nan matant matènèl li, li te rantre nan paran li nan Domodossola, kote li toujou abite ansanm ak mari l 'Giuseppe. Li gen twa pitit: Armando, Luciano ak Daniela. Dènyèman, dezi a akablan sonje anfans li nan Novara te ranpe nan tèt li ak isit la se nesans sa a jounal pèsònèl entim, men plen ak anekdot ak referans sou anviwònman an nan epòk sa a: vil la, peyi a, moun yo, abitud, tradisyon teritwa sa a nan ane nwa Dezyèm Gè Mondyal la.

Enèji prensipal la nan ekri

Yo konfye Little Concetta nan men tonton li yo epi li fòse kont volonte l pou l viv nan Castrangia nan yon tanp byen lwen vil la ak kamarad klas li yo. Se konsa, li vwayaje pèsònèl Via Crucis li nan solitud nan ane sa yo piman bouk nan lagè a ant grangou, inyorans nan tan an, sipèstisyon ak move tretman. Apre lagè a emigrasyon inevitab ak kòmpanse natirèlman difisil nan nò a.

Tout bagay sa yo rakonte nan gade yon ti fi ki revize nan memwa li faz pwòp kwasans li epi ki ak fraîcheur etone ak yon fil sibtil nan iwoni ba nou plezi nan li - finalman - yon istwa anblèm nan kominote fanmi nou an, ki kapab deplase nou pwofondman epi ki fè pati nou chak.

Nan roman kout sa a pa Concetta La Mazza, ekriti subverts tout règ ak retounen nan orijin yo, gratis nan nenpòt chematism fòmèl, kondwi pa yon vitalite entèn arcane, li vin tounen yon gwo larivyè Lefrat ki anvayi tout bagay, li se lapli a toransyèl nan nanm nan.

Figi tonton yo, Antonia ak Michele, se memorab, menm jan imaj la nan Novara rete inoubliyab, kòm jenere, anvlòp ak dous kòm li se piman bouk ak piman bouk.

Finalman, tranzisyon an difisil nan adolesans lè ireparable a rive, men ti kras Concetta pa bay nan sò a trajik, gras a kouraj li ak espwa inebranlab nan tan kap vini an, gras a je li ki te kapab gade ... pi lwen pase syèl la. ble!

NINO BELVEDERE

"Pou mwen eprèv la te kòmanse. Petèt se te yon jou cho, ete 1938 la te kòmanse, mwen te gen dezan e matant mwen te vin chèche m. Nan yon sak twal li mete yon kòsaj ak de pè kilòt, Lè sa a, pa okouran de tout bagay mwen kite kay mwen an. Mwen te tèlman piti ke mwen pa t 'kapab reyalize ke Via Crucis mwen an ta kòmanse jou sa a."

Pi lwen pase syèl la ble

Chapit premye - Kay papa a

Kounye a li se yon vye ruine dezole, toufe pa twal aranyen ak ronje pa papiyon men, yon bon bout tan de sa, nan Novara, yon vil ki te kouche anba yon fò majeste nan mòn yo nan Mesina, nan yon ale nan distri a Engia te gen yon kay toupre. sous dlo a. Pòt devan an te ouvè sou yon eskalye entèn ki te mennen nan premye etaj la kote te gen yon ti chanm ak yon planch an bwa: se te chanm lan. Ou te monte anlè epi te gen kwizin nan, si ou ta ka rele li konsa. Nan yon kwen te gen yon dal wòch kote dife a te limen ak yon trépied fè ki te itilize pou mete chodyè pasta a. Devan, pandye sou miray la, nwa tankou goudwon, yon pèl an bwa, de Van, youn ti ak yon gwo, fou a pou kwit pen, sou bò yon

pwatrin mwatye pouri, yon tab, de "furrizzi" ak kèk rakèt. chèz. Finalman te gen yon chanm, ak yon ti balkon ki bay sou ale a, kote te gen apèn plas pou yon sèl kabann. Twou sa a se te wayòm kote granpapa a, ki te vèv an 1934. Yo te kreye yon latrin wòch ak yon kouvèti an bwa anba eskalye yo. Piske pa t gen egou, lèt la dwe te sèvi pou diminye fetidite ki te lage a. Natirèlman kay la pa t gen dlo kouran ak elekrisite, konfò ke pa menm baron yo te genyen nan epòk sa yo. Akote li te gen yon pòtay an bwa ki te mennen nan fèm kote poul yo te chita sou bwa a.

Nan kwen sa a, andeyò mond lan, manman m, ki te yon koutiryè, te viv ansanm ak granpapa m', de frè ak yon sè, tout pi gran pase li, yo te marye ak tou te rete nan Novara. Manman mwen te blond, mens, trè frajil nan bati, li te gen karakteristik trè delika ak sa ki te pi aparant nan figi l', blan tankou lèt, se te de gwo je ble, prèske toujou pè ak tris. Petèt lanmò toudenkou manman l, lè l te gen vennkat, se te kòz frajilite fizik ak moral li.

Kèk ane apre lanmò grann mwen, manman m, gras ak entèkansyon youn nan madanm li yo, te rankontre Prince Charming li a. Papa m 'te fè pati yon fanmi nòb ki soti nan Badiavecchia, ki te dirije yon tavèn ak tabak ak makèt. Se te yon fanmi travayè di, e papa m te, dapre tout kont, yon nonm trè bèl, wo, nwa, ki gen konfyans nan tèt li ak inisyateur. Li te rete nan yon vilaj byen lwen vil la: ou te ka rive la a pye, nan yon bon vitès, nan yon demi èdtan. Papa l te pote chabon. Manman an te yon fanm dinamik, nan maten li te ale nan Novara ak milèt la achte machandiz yo apwovizyone nan boutik la: tabak, sèl ak manje. Li te toujou abiye elegant ak yon gwo chal nwa nan kou l, e menm te achte jounal la pou kenbe kliyan li yo enfòmè. Se te sèl boutik nan vilaj la e pa t manke byennèt nan kay sa a, menmsi te gen uit bouch pou nourri.

Anreta nan aswè a li te ede ostentatiously kliyan yo kounye a ibre - ak bous li - pa dilye diven an ak soda ki gen koulè. Piske timoun yo pa toujou eritye travay paran yo, papa m te aprann metye kordonye. Apre yon angajman ki te dire kèk mwa, papa m ak manman m, yon fwa marye, te ale fè nich lanmou yo nan kay la toupresous dlo nan distri Engia. Egzakteman nèf mwa apre mwèn te rive nan mond sa a epi, dapre yon koutim sakre nan sid, mwèn te pran non grann patènèl mwèn an, Concetta. Malgre laj sansib mwèn mwèn te gen po nwa ak rid, mwèn te toujou kriye. Kòm nou pa t gen yon bèso, granpapa m te oblije bese m nan bra l tout lajounen, e nan mitan lannwit mwèn te dòmi nan gwo kabann nan ak papa m ak manman m. Dapre tout kont mwèn te trè lèd ak ensipòtab. Kèk mwa apre, lè papa m wè travay te ra nan peyi a, papa m te deside al travay nan Sardinia. Lè li te ale nan lòt zile a li te kite manman l 'ak ti bebe a kriye ak yon lòt bèt choute nan vant li.

Lè m te gen ven mwa, sè m Rosa te fèt. Non an se te grann matènèl li. Kontrèman ak Concetta, Rosa - ankò dapre manman m ' - te bèl, blan ak woz nan po, cheve mawon ankadre yon figi Harmony anbeli ak de bèl je ble: yon flè, tankou non li! Se konsa, lè manman m te ale nan sous dlo pou l jwenn dlo ak Rosa nan bra l, zanmi l yo te mande l kòman li te posib pou l akouche de pitit fi konplètman diferan. - Kiyès la Rusina wi ou bilyak men lòt la... - Sa a Rosina bèl, men lòt la... zanmi yo di ak yon grimas nan bouch yo. Pandansetan, nan sitiyasyon sa a, mwèn te kontinye ajite, kòm si mwèn te santi premoni eprèv mwèn an, ki, gras a Bondye, te andire, menm si se pa ak reziyasyon.

Pou rakonte rès istwa a, anvan, mwèn dwe prezante w matant mwèn Antonia, an ti bout tan, zì 'Ntuoia. Li te pi gran sè manman m, te gen yon diferans disèt ane ant de la. Li te yon fanm kout, gra, ak cheve sal tonbe nan je l '. Figi neglije l 'te parèt pi gran

pase l' ak nan gade vid li te gen sèlman anpil imilyasyon. Nan venn, nan epòk laj marye, li marye premye kouzen li, ki te fèk retounen nan travay nan tinèl la Sempione, ki te vèv e li te gen yon pitit gason twazan. Nonm sa a, tonton mwen Michele, tonton Micheri, te yon nonm kout e li te sanble ak kopi plebeye wa Vittorio Emanuele III, li te rete nan yon kay li te posede nan yon lari trè karakteristik nan vil la ak etap prèske de mèt lajè. Se te yon bèl kay. Nan etaj tè a te gen boutik bòs chapant lan ak yon gwo kontwa santral ak yon vis, de kabinè mi kote li te kenbe râp, chisel, gimlets, gouge ak auger, yon tour pou wonn pye tab li bati yo, yon moulen ki te sèvi pou file avyon ak lam, yon recho ki boule bwa ak yon marmite pou likide lakòl la, ankadreman anpile toupitou, kèk scie tache sou miray la, kèk cham chans tankou fer cheval, kòn kabrit ak po tòti, an bref, youn nan kote sa yo ke kounye a yo fè pati sèlman nan mond lan nan memwa.

Yon eskalye an bwa te mennen nan premye etaj la, kote te gen de chanm spacious ak mozayik seramik, yon liks nan epòk sa yo, yon kof tonton mwen te fè, yon sofa, yon tab ak kèk chèz trikote ak rafiya, yon kalite kòd legim. Soti nan ti balkon ki bay sou lari a nan mitan mwa Out, lè pwosesyon Sipozisyon an te monte nan direksyon Abbey la, yon moun te kapab touche tèt kouwone Madonna a ak men yonn. Depi dezyèm etaj la, sepandan, ou te kapab wè Rocca Salvatesta ak devan, nan yon fant ant kay yo, ou te kapab admire jaden flè sipè nan mòn yo ki tou dousman lonje pi lwen, pi lwen pase syèl la ble, jiskaske ou rive nan lanmè a kote, espesyalman nan jou prentan fre lè pa te gen vapè dlo, ou te kapab wè Vulcano sou kwen orizon an ak Lè sa a, Lipari, Stromboli ak tout lòt zile yo: yon spektak natirèl, yon katpòs briyan milti koulè.

Yon lòt eskalye te monte nan premye etaj la, kote te gen kwizin nan ak chanm lan, premye a te trè Spacious ekipe ak yon fou a

bwa pou pen ak yon recho chabon an fè pou kwit manje. Li te san dout yon bèl kay, apa de deranjman nan kwizin nan san yo pa yon koule ak drenaj fè travay ki pi esansyèl nan kay la. Nan epòk sa a, gen kèk konvenyans toujou enposib. An reyalye, yo te pran dlo a nan sous piblik la nan yon Hopper zenk ak Lè sa a, yo te pran nan dezyèm etaj la kote li te vide nan yon gwo basen fayans pou lave asyèt yo. Piske pa t gen drenaj nan koule a, yo te pote dlo ki soti nan basen an tounen nan etaj la epi jete nan twalèt la. Pou yon fanm se te travay trè fatigan. Kondisyon sèvil ak imilyan an, nan limit tout andirans imen an, rive nan pipo li nan lè dine lè matant Antonia, nan respè pou mari l, te oblije manje nan menm asyèt kote li te manje anvan an, e, petèt, fiyeul la. repete menm bagay la, men mwen pa gen okenn memwa klè sou sa.

Tonton Michele se te yon nonm lugubr ak mosad, menm jan travay di ke li te fou, li te gen yon maye grè olye de yon kè. Mwen pa janm wè yon ti limyè tandrès oswa konpasyon anvè lòt moun nan je l '. Li te kenbe matant li lakay pou l okipe pitit gason l, li te oblije prepare manje pou li, aji kòm sèvitè l epi toujou di wi, wi, wi. Li pa t 'kapab menm gade deyò sou balkon la sinon ta gen pwoblèm, pandan y ap prèske chak aswè apre travay li te ale nan tavèrn nan ak zanmi l 'yo bwè.

Li tounen lakay li tranpe, tranpe nan swe e ak yon souf ki santi santi ke li te enposib toupre li. Olye de sa, matant mwen an, bò limyè lwil la, te tann li jouk byen ta nan mitan lannwit san yo pa menm manje. Lè ti wa a tounen - souvan li pa t 'menm gen fòs pou monte eskalye a - fatigue li te abandone tèt li sou tab travay pousyè tè a epi li rete la tout nwit lan pou yo sobri. Matant Antonia, malgre tout bagay, kouvri l ak yon manto epi li te chita bò kote l pou l veye l jis nan maten. Se konsa, ane yo te pase epi, an echanj pou anpil devosyon, li pa t 'kapab menm ale vizite

fanmi li yo pou evite sèn. Li fè jalouzi, piti ak dominan, li al achte fil reprize li, peny, klip cheve ak lòt bagay, pou anpeche l kite kay la. Lè yo te envite nan yon seremoni maryaj, tonton Michele pat retounen lakay yo jis nan dènye moman e matant Antonia pa t 'kapab ale poukont li jiskaske fanmi yo rive jwenn mari l'. Detanzantan yo te rive konvenk li, lòt fwa li te rive alè men answit, nan mitan fèt la, li te disparèt ak Matant Antonia, desi e regrèt, li te retounen lakay li tout dezespere. Pandan tan an t ap pase, li te akimile anmè ak tristès, li pa t kapab ale ak pèsonn paske li te izole, e li te viktim tèt fè mal ak mal dan ki te tètire l pandan plizyè semèn.

Yon jou yon vwazen, trè bon ak piye, rele Tonton Michèle epi li repwoche l pou tout move tretman li fè madanm li souffri: - Ou dwe wont - li rele sou li - pou fè yon fanm souffri konsa... Antonia bezwen pran yon ti lè, ou pa bezwen separe l lakay li, li ta dwe soti, ale nan lamès, ale nan fanmi, tankou tout kretyen fè. Sitou, li bezwen al fè yon ti mache, se sèl fason maltèt li pral ale... - vwazen an pran yon ti poz, apre sa li kontinye di: - mwens pase inèdtan de isit la, desann yon milèt a pye, nou gen kèk tè ak yon ti kay trè modès ak yon kwizin anba do kay la ak yon lòt chanm yon ti kras mouye ki ka itilize kòm yon chanm nan sezon lete. Nan peyi sa a gen plant nwazèt, fig Frans, mandarin, nefli, rezen, zizzole, pòm, pwa, oliv, an bref, tout bon bagay soti nan Bondye.

Kòm ou konnen, apre lanmò frè m, fòk mwen veye matant mwen pa ka okipe peyi a ankò, se poutèt sa mwen panse vann li. Poukisa ou pa achte l? Konsa madanm ou ta gen posiblite pou l respire bon lè... Okòmansman tonton Michele te ezite men answit li te al vizite l e li te konvenki tou pou l achte l. Nan yon ti tan kontra a te siyen ak pwopriyete a te vin pou li. Kidonk, sanble Vittorio Emanuele III, de pli zan pli malen ak trèt, te pwopoze matant Antonia: - ou pral aprann chwazi fig Frans epi kite yo sèk.

Lè w gen pou w lave rad ou pral desann nan rivyè a epi jwenn dlo ki nesesè pou bwè ak kwit manje nan fouye yon twou nan sab la pou pirifye l. fanmi yo ki abite nan vilaj ki tou pre yo nan San Basilio, Vallancazza, Badiavecchia ak Piano Vigna. Li pral alèz nan sezon fre di lè larivyè Lefrat la gonfle ak dlo men mwen pral simonte obstak sa a. Ou menm, nan lòt men an, yo pral kapab jwi peyi a. Ak je l bese, Matant Antonia, yon lòt fwa ankò, fè sa li te ba l lòd la: - Cuomu tu voi, eu fazzu.- Jan ou vle, mwen pral fè li, ti fi a pòv reponn obeyisan.

Chapit de - Soti nan mond sa a

Nan kòmansman sezon prentan 1936, ti fi pòv la ak tonton I Micheri te deplase nan Castrangia, nan peyi a, toupre kabann kouran an. Nan divès vilaj yo nan Badiavecchia, San Basilio ak Vallancazza pawòl la gaye ke li te toujou disponib ak moun yo te rele I 'pou travay. Nan epòk sa a, te gen koutim, menm si sa ka parèt dwòl jodi a, lè yo te bezwen yon tab, yon fenèt, yon pòt oswa yon pandri, yo te rele bòs chapant la epi yo te resevwa I lakay yo: yo te enpwovize yon ban travay pou li, yo te fè bwa ki nesesè yo disponib. Tonton Michele pote zouti yo e li rete sou plas jiskaske travay la fini.

Yo rele I pou I koupe yon pye bwa epi yo kite I seche pandan dezan. Lè sa a, kòf pye bwa a te monte sou yon miray. Bòs chapant la te kenbe si anlè ak yon asistan anba: "Serra serra mastro dascio che dumè fagimmo a cascìa" (Saw saw oswa gran mèt ann fè pwatrin nan demen).

Kòf pyebwa a te monte sou yon miray. Ak yon gwo si yo jwenn ankadreman yo ak sa yo yo bati fenèt, kabann ak pandri. Pou fè travay sa a li leve a 4 epi li pati ak sak li ak zegwi. Lè li rive lakay li, kliyan yo ofri I lèt fre ak zonyon ak yon moso pen. A midi yon plat pasta ak yon moso fwomaj. Lè solèy kouche li te sispann

travay epi yo te ba li kèk pen endijèn kòm yon premye depo anvan yo peye bòdwo a nan Dimanch nan Novara.

Kèk ane pase epi pitit gason an, Turillu, te grandi e li te konprann premye men ke li pa t 'gen entansyon, pou anyen nan mond lan, yo pase rès lavi li izole nan peyi a. Li te aprann metye papa l men li te vle espesyalize e li te vin yon ebenistè. Li te rive konvenk papa l pou l te voye l nan yon vil kote te gen posiblite pou l aprann atizay sa a. Li te deplase Catania e apre dezan aprantisaj li te vin trè bon, li te santi li pare pou fè travay sa a, e depi kounye a li te gen diznèf li te panse ke lè a te rive pou li kòmanse yon fanmi pwòp. Pandan plizyè ane li te konnen pitit fi yon bèje e li te deside marye men li te ale kont volonte tonton l Micheri ki ta vle pitit gason l marye ak yon fi nan kas li a. Nan epòk sa yo, enkwayab, men li te tankou sa a: pou yon atizan marye ak pitit fi yon bèje se te yon gwo sous dezonè. Yon gwo konfli toudenkou te pete ant papa ak pitit gason ki te pouse Turillu definitivman kraze lwen papa l 'ak bèlmè. Avèk nouvo fanmi li, li te kite vil la epi li te deplase nan Como kote li te fè yon fòtin nan travay li.

Tonton yo pa t 'gen timoun, kidonk, ak depa Turillu a, yo te rete definitivman pou kont li. Moun ki te plis soufri nan izolasyon sa a se Matant Antonia ki te pase tout jounen yo ap konvèse ak zwazo, mouch ak moustik ki t ap bourdon bò kote l. Nan gwòt sa a nan peyi a li pat gen chans pale ak pèsonn. Se sèlman nan okazyon fèt enpòtan tankou Nwèl, Pak oswa fèt Madonna Assunta nan mitan mwa Out li te kapab ale nan vil vizite manman m '. Pandan youn nan vizit sa yo, apre li fin plenyen pou kondisyon li, li pwopoze sè l: - Cheri Teresa, mwen remake ou gen twòp pou w dil ak de ti fi, konfyè Concetta ban mwen pou w ap plis lib pou dedye tèt ou pou ti a. Mwen pral mennen l 'nan peyi a kote lè a pi bon epi li pral fè byen li - Manman m' te

okòmansman sèten men answit, kòm toujou, bay karaktè li fasil kondisyone, apre ensistans ijan sè l'li te dakò.

Pou mwen eprèv la te kòmanse. Petèt se te yon jou cho, ete 1938 la te kòmanse, mwen te gen dezan e matant mwen te vin chèche m. Nan yon sak twal mwen mete yon kòsaj, de pè kilòt ak san okouran de tout sa mwen kite kay mwen an. Mwen te tèlman piti ke mwen pa t 'kapab reyalize ke Via Crucis mwen an ta kòmanse jou sa a. Nou te swiv tras milèt la jiskaske apre yon demi èdtan oswa petèt plis nou te rive nan kote solitè sa a ak non an pa trè rasire nan Castrangia (Cassandra!) prèske kòm si yo te predi malè, an ti bout tan non an te deja yon plan antye, menm si Mwen pa t 'kapab reyalize li nan moman an. Okòmansman, mari a te byen akeyi m, matant lan detanzantan te achte bagay dous pou m genyen gou m e lè li te akonpaye m Novara pou m vizite manman m li te toujou di m ak ensistans mwen pa ta dwe tounen lakay mwen men li pi bon grandi ak li ki te pou kont li e ke li ta dwe manman m. Mwen pa t 'kapab fè anyen men obeyi.

Pandan se tan, papa m 'tounen soti nan Sardinia, rete jis yon semèn, ase pou fè manman m' ansent, epi li ale ankò. Se te 1939 ak ane annapre a Antonietta te fèt. Mwen toujou sonje vagman ke matant mwen Antonia te mennen m 'Novara wè manman m' epi mwen wè sè m 'la pou premye fwa. Mwen te vle rete lakay mwen pou m karese ti Antonietta men matant mwen an, ki pi plis nan kontwòl lavi m, rijid tankou yon solda, di m: - Turnemmu lakay mwen, m ap fè w yon bèl kòz - (Ann ale lakay ou, Mwen pral fè ou yon bèl poupe).

Lè nou rive nan kay la li mete yon boure "causitta" ak pentire wouj, je tèt chaje nan bra m '. Mwen te pè. Se te yon peryòd kote m te toujou kriye paske m te vle tounen Novara kote granpapa m ak manman m, men pa t gen okenn fason pou m konvenk tonton Antonia: kè l te pètrifye ak soud pou tout plent mwen yo. Nan twa

premye ane yo, nou te pase anpil tan nan kay peyi a nan Castrangia, kote pa t 'gen yon nanm vivan, sèlman raman yo te wè vakansye nan kay yo gaye toupatou.

Dimanch nou te ale nan vilaj la e mwen te vizite manman m, ti sè m yo ak granpapa matènèl mwen. Granpapa te yon bèl gason ak yon moustach. Li te pote avè l yon snuffbox ke li detanzantan santi. Nan sezon frede a, li te pran m 'anba rad li, li mennen m' sou kare a achte kèk bagay dous epi goute diven nan tavèn "Sciancaditta" anlè lopital la. Nan aswè a, nou tounen nan Castrangia.

Gen kèk aswè tonton an te ale fè repetisyon ak gwoup la, kote li te jwe tronbon an, apre sa li te kanpe bwè nan tavèn nan epi li tounen nan peyi a vivan. 500 mètr de Castrangia li te kòmanse rele "Concettina, 'ntoia...". Antretan, lakay, matant lan te prepare chodyè fayans lan pou chofe dlo a sou trépied la. Mwatye nan kwit manje li te gen yon louch dlo bouyi vide nan, petèt yo jete diven an. Nan yon chodyè fè matant mwen te prepare zonyon an ak tomat yo pou sezon pasta yo. Zonyon an pa fin kwit e li fè m vom. "Manje, sinon mwen pral pran braslè a epi ban nou kò yo...".

Nan epòk sa a, yon fanm nan orijin Venetian te fanmsaj San Basilio. Lè rivyè a te nan inondasyon nan sezon frede, tonton Michele te pote l sou zepòl li (yon ciancalea) pou fè acha nan famasi nan Novara. Li kanpe lakay li epi li di "Antonia, ba li yon chal, li fè frèt". Pavre matant, mwen pa konnen si li te konprann ke li te renmen Michele.

Kounye a mwen te gen senkan, izole nan peyi a, san m pa pale ak pèsonn mwen te vin tankou yon bèt sovaj. Mwen te wont tout moun. Lè nou te ale Novara mwen kache paske mwen te pè moun. Vwazen yo te reyalize transfòmasyon sa a e yo te

konseye tonton m yo pou yo voye m nan jadendanfan. Erezman tonton yo te konvenk. Kidonk yon maten matant mwen te voye tontonm Michele achte yon biskit pou mwen epi li mete l nan panyen pay blan ke grann patènèl mwen te ban mwen an. Ansanm ak biskit la li mete yon ze fre. Li te akonpaye m 'nan pepinyè ki sitiye tou pre abbey vilaj la. Lè mè a ouvri pòt la pou akeyi mwen, mwen te kòmanse kriye. De pè mwen jete panyen an atè, ze a kraze epi kite pousyè tè sou tout etaj la. Matant mwen te pini m nan fese m byen e li mennen m tounen lakay. Se konsa, premye jou mwen nan jadendanfan tou te vin dènye mwen an.

Sa te rive, depi lè m te gen kat ane, tonton m te di: - Concettina, ale Novara, al jwenn mwen kèk carmieri (tranquilizers) pou tèt fè mal. Mwen te kouri sou pis milèt la tankou yon fiè, mwen te pase nan distri Greco a, pafwa mwen te kanpe bò sous dlo a pou m soutni swaf mwen, epi mwen te rive nan famasi "du Surcittu". Li, famasyen an, te sezi, li di zanmi l yo ke nan yon ti tan mwen pral ale ak soti nan Novara tankou zèklè. Nan laj senk ane yo te mennen m nan Barcelona pa fanmi byen lwen. Se la mwen te wè epi koute ak gwo sipriz pou premye fwa... radyo a! Nou menm tou nou te ale nan yon boutik achte yon moso twal koulè pwa. Asistan lavant lan pwopoze: - Achte chapo a ak echap blan an tou. Nan fen a yo te konvenki ak asistan boutik la te bay de bouyon gratis nan saten ble klere ak limyè ble. Nan demen nou te pote twal yo bay manman m ki te fè rad yo nan kèk jou. Dimanch mwen te santi m tankou pitit fi marquis ak bawon Novara.

Nan sezon fredy 1941, nan mitan lagè a, papa m, ki te fini travay li nan Sardinia, te deside ak yon zanmi l 'yo chèche richès yo nan yon vil nò epi yo viv nan reprann ansyen travay li kòm yon kòdonye. Te gen santiman nan lè a ke manman m te vle rantre

nan papa m e mwen te deranje pa sa a, tèlman ke yon jou mwen ranpe anba kabann li, dezabiye epi obsève de grenn diri yo, pwochen pwent tete ak kal paske matant mwen an. pa janm lave m. Yo te pran yo nan men m avèk vyolans. Mwen sonje mwen te wè san paske mwen te blese tèt mwen. Mwen mete tounen sou chemiz twal la ki te bezwen lajounen kou lannwit, Lè sa a, rad la, epi pèsonn pa remake.

Avan li ale, manman an te eseye kite kay granpapa a nan lòd, kòm pòv la te rete pou kont li. Li te panse sou enstale limyè elektrik, nan epòk sa a privilèj chèf yo. Précédemment, "u lusu" te itilize ak lwil oliv. Tonton Michele te deranje pa sa: kèk jou apre li rele elektrisyen an nan vire epi li fè l tou enstale limyè a lakay li, kidonk lè mwen te ale nan bouk la mwen menm tou mwen te jwi yon ti limyè sou eskalye an bwa apik yo. Lè mwen te oblije ale nan twalèt la (yon latrea), fondamantalman yon twou senp ki te nan etaj la dèyè laboratwa l 'yo, te toujou sèkèy anpile bò kote l', ke tonton mwen te bati yo dwe pare nan ka ta gen demann.

Nan maten 1ye mas 1942, abiye an saten ble ak manch ble limyè, ansanm ak tonton m ak granpapa Tore, mwen te akonpaye manman m ak ti sè m yo nan biwo lapòs nan Piazza di San Sebastiano, se sa ki wi, nan otobis la, ki ta mennen yo nan estasyon tren Vigliatore. Rosa 4zan sè li pat vle monte e tonton li, pou konvenk li, di li: - si w pa monte w ap malad - (m ap fè w de fwa).

Mwen menm, pi gran an, enfliyanse pa matant mwen an, pa t 'kite ak rete Novara. Mwen pa t 'kapab sispann kriye. Mwen te chèche rekonfò nan bra granpapa m. Li menm tou te rete pou kont li e pou jou sa a mwen te rete avè l 'pou kenbe l' konpayi. Apre apeprè ven jou, premye lèt manman an te rive rakonte siksè vwayaj la. Papa a te jwenn li yon apatman brikabrak ak dlo nan kay la ak yon recho a gaz, yon bagay nouvo pou li. Kontinye

istwa a, jou apre li rive li rele yon kwafè kay la pou ba li yon koup cheve alamòd. Nan vilaj la prèske tout fanm yo te mete cheve long yo ak yon tupe. An brèf, manman m te kontan e li te satisfè pou premye fwa nan lavi l. Nan fen istwa a li rekòmande m 'bay matant li. Li sètènman pa t imajine soufrans mwen nan Castrangia.

Nan denmen nou ale, matant Antonia mennen m tounen nan peyi a epi li di mari l achte liv premye klas pou m aprann ekri pou m ka ale nan dezyèm klas an oktòb olye pou m ale nan premye klas. Pòv mwen: Mwen pa t 'kapab jwe ankò, men mwen te oblije pase tan mwen ekri vann piblik ak nimewo. Chak fwa pwofesè a te pase nan Castrangia sou wout li tounen soti nan San Basilio kote li te anseye. Li te rele Maria, li te pitit fi yon kòmandan ke matant li te konnen. Li ofri l yon vè dlo. Pandan se tan mwen te montre li kaye a epi li banm yon karès. Li pran yon kreyon wouj nan sak li epi li ekri "byen fè". Ki lajwa, ki kontantman wè tèt mwen fè lwanj, ki ekstraòdinè pou mwen. Mwen te vin pi triste chak jou, mwen te sipliye yo pou yo mennen m 'bay tonton ak granparan mwen, men matant mwen te di li pa nesesè.

Li te pè pou m ta di yo kijan yo te trete m ak nouri. An reyalite, manje a pa t ase pou yon ti fi ki te oblije grandi ak devlope: nan maten yo te ban m 'yon moso pen di ak fwomaj, nan mitan jounen an yon sòs salad tomat ak de oliv. Nan aswè, lè mari l te la, matant Antonia te kwit kèk pasta ak yon sòs enpwovize ki baze sou zonyon kri. E si mwen pa t manje l mwen te riske pran anpil bat. Pou varyete, kèk aswè li kwit pasta ak pwa oswa yon kalite mou, polenta mou. Se sèlman nan Nwèl, Nouvèl Ane, Kanaval ak Pak yo te touye yon poul oswa yon lapen. Nan mwa janvyè yo te touye yon kochon kote yo te fè salami pikant ak grès kochon, men yo te dwe konsome gout pa gout sinon yo pa ta ase pou tout ane a. Chak fwa nan dimanch tonton m 'te achte trip sal

ki, menm kounye a, jis reflechi sou li degoutans mwen, oswa trip yo woule sou yon branch pèsi, petonk yo, ki te Lè sa a, fri. Yo tout te manje bon mache paske, daprè yo, nou pa ta dwe gaspiye tankou granparan nou yo epi yo te repete m ': - Ou wè, yo toujou gen chodyè plen sosis ak stockfish, yo manje, yo bwè. Nou dwe rete lwen moun sa yo - yo te di -. Tonton m yo te pè pou lòt fanmi ta konvenk m pou m ensiste pou m rejwenn manman m ak papa m sou kontinan an. Yo telman eseye fè m rayi yo ke pafwa, lè m rankontre yo, mwen mete men m nan je m pou m pa wè yo.

Septanm te rive e mwen te oblije pran egzamen pou antre pou dezyèm klas. Tonton m yo te mennen m nan bouk la, yo te konsilte janvyè a pou l te veye sou mwen, pwofesè m t ap genyen nan klas 2yèm ane ak pwofesè tablo egzamen an. Yo tout te pote ze kòm yon kado pou garanti pwomosyon mwen an. Mwen pa t janm gen kontak ak moun sa yo, sal klas la te gen plizyè biwo an bwa de-seater ak ankr. Avè m te gen lòt tifi k ap pran egzamen ratrapaj. Yo te fè m rezoud pwoblèm adisyon ak soustraksyon sou tablo a. Tou de enkrè yo ak tablo a te konplètman nouvo pou mwen. Mwen t ap tranble tankou yon fèy ak laperèz ak anbarasman, mwen pa t konnen ki jan pou m rezoud operasyon yo, paske matant Antonia te sèlman aprann mwen ekri chif yo soti nan youn a dis. Lè sa a, yo mande m 'ekri yon fraz, yon ti panse nan kaye a, men mwen pa t' konnen ki kote yo kòmanse. Yon fwa dezòd sa yo te fini, gadyen an mennen m lakay ou. Matant lan mande l kòman tèl la te pase epi gadyen an reponn li pa t byen pase, men jijman final la se pou pwofesè yo.

Etonan, rezilta a te pozitif epi yo te admèt mwen nan dezyèm klas la: mwen te pare pou ale lekòl, men pwoblèm nan tabliye a leve. Tonton Michele te ale nan boutik jou anvan an e li te achte yon ti rèl twal nwa. Matant Antonia fè inifòm mwen pou mwen nan yon jou. Yo te bezwen plis lajan pou achte katab la. Tonton

m yo te gen lajan men yo te obsede ak ekonomize se konsa li, avar a, te fè pi byen l', li fè m' yon katab plywood ak yon clip fenèt. Yo pa menm achte yon plim pou mwen. Tonton mwen te bati youn ak yon moso bwa mens ak yon pwent tache nan fen an. Yo pa t'kapab ranplase de kaye yo ak kreyon an epi yo te oblije achte yo. 1ye oktòb 1942 matant mwen te akonpaye m lekòl. Premyèman, li te ale nan podesta a pou mande yon batistè lekòl la te mande paske mwen pa t nan klas la. Pwofesè a te plen jantiyès e li te byen akeyi m, men mwen te pè l, petèt paske olye de bra dwat li li te gen yon pwotèz kawotchou akòz yon aksidan ki te fèt antanke timoun nan faktori pasta papa l. Yo te bay mwen yon chèz nan premye ranje yo. Nouvo konpayon mwen yo, ki pa t 'wè m' ane anvan an, entrige pa prezans mwen an, boumonnen nan mitan yo: - Poukisa sa lakòz sicca-sicca? - (Kiyès ti fi mèg sa a?). Mwen te entimide anpil e wont, mwen pa t ka louvri bouch mwen e mwen pa t menm reponn kesyon pwofesè a te poze m' ak lanmou.

Mwen te yon timoun sovaj e mwen pa t gen kouraj mande pou m soti al fè pipi, epi yon fwa mwen te fè pipi tèt mwen. Se konsa, lè mwen rive lakay matant mwen an bat mwen paske li te oblije lave rad mwen ki pa ta sèk a tan pou jou kap vini an de tout fason. Jou yo te pase e menm bagay la te pase ankò chak fwa. Pwofesè a, ki te jwenn sa nan mitan jounen an, te voye m 'nan twalèt la, men pafwa li bliye epi mwen repran li sou tèt mwen. Kamarad klas mwen yo te inyore m e yo te evite m tankou si m te gen maladi a epi yo pa t menm eseye fè zanmi avè m.

Yo te konnen youn ak lòt paske yo te rankontre nan vilaj la, pandan ke mwen te oblije mache prèske inèdtan pou rive nan kay la nan peyi a ak Se poutèt sa pa te gen okenn opòtinite yo vin zanmi ak yo. Tonton yo te vini sèlman nan vil dimanch pou rankontre zanmi epi pase kèk èdtan kontan ak yo devan yon

boutèy diven. Men pifò nan tan matant lan te rete lakay li pou l te resevwa lòd travay mari l. Lè m gen sizan mwen te mache sou pis milèt ki te monte a. Mwatye m kanpe pou m chwazi yon pakèt vyolèt ki te antoure ak fèy pou m ofri pwofesè a.

Mwen te rive lekòl bouke. Apre midi, mwen te retounen nan peyi a akonpaye pa sikad yo soud ak yon solèy boule, san yo pa janm rankontre yon nanm vivan.

Mwen fèmen tèt mwen nan sa a tanp epi mwen rete pou kont mwen fantasma ak tèt mwen nan sa a mwens pase atmosfè trankilite ak matant mwen vin de pli zan pli strik anvè mwen. Tonton an, yon fwa li te fini travay, prèske tout tan kanpe nan tavèn nan epi li retounen lakay ou byen ta nan mitan lannwit, toujou sou. Pafwa, plis ibre pase nòmal, li te pèdi epi li pa retounen lakay ou. Matant li ak kèk vwazen al chache l 'nan mitan lannwit lan bò kouran dlo a ak limyè antèn yo. Lè yo jwenn li tonbe atè yo konvenk li ale lakay li.

Pandan se tan, mwen pa t 'kapab fè anyen ki bon nan lekòl la. Nan fen premye trimès la pwofesè a te distribye kanè yo, answit ak ensiy fachis yo epi malerezman ak tout matyè ki pa ase: kanè mwen an te pi pòv nan klas la. Pou ankouraje matant mwen an mwen te di li ke lòt kanè yo te tankou mwen tou e matant mwen prèske pran Garnier an. Se konsa, jou apre jou mwen pran kouraj poukont mwen e nan klas mwen te eseye fè zanmi ak kèk kamarad klas. Mwen te vle pwoche bò kote yo, men yo te ekskli m nan konvèsasyon yo, petèt paske nan je yo mwen te yon ti fi peyi pòv.

Chapit twa - Jwèt sou sab la

Nan ane yo te pase nan solitud nan Castrangia, tan pa janm pase paske sèl bagay ou te kapab fè se te koute pepiman nan zwazo yo tout lajounen ak nan sezon lete a sourd pepiman nan sikad yo, lè sirocco a grenpe soti nan lanmè a. sou chemen zigzag larivyè a epi mete dife nan fon an. Bèt yo nan peyi a te zanmi m '. Se konsa, mwen te pase tan mwen fantasize. Mwen te konstwi yon monn pwòp mwen apati de figi ki te parèt devan m sou background nan syèl la oswa nan mitan branch pye bwa yo: bèt sovaj ki te pale, kavalye ke mwen te aliye sou kwen wòch Headsaver la epi answit ak mwen. pouvwa majik mwen fè yo tonbe, mwen gade yo detwi pa pè. Lè sa a, mwen te transfòme Wòch la nan yon dragon ki toudenkou detache tèt li nan mòn lan epi, vole byen wo, gaye laterè nan tout peyi a. Mwen te transfòme nyaj yo, ki te tounen bato vole epi mwen te vwayaje nan syèl la panse ale pi lwen pase lanmè a byen lwen, kote manman m ak sè m yo t ap tann mwen. Krab ki te soti nan dlo larivyè a epi yo te gonfle jiskaske yo te transfòme nan bèt gwo jeyan ki te menm derasinen plant yo pandan y ap avanse nan

kouran an.

Pafwa mwen sonje figi dezagreyab matant Antonia. Li pa renmen m, li pa renmen m e m rayi l: manman m te konfye m nan sè l men li te pwomèt m tou ke yon jou lap vin chache m: se pou sa m te konn monte nan pye bwa. te eskane orizon an, espere wè l 'rive sou do a nan yon chwal blan ak papa m'. Nan vilaj ki toupre yo nan San Basilio ak Vallancazza mesye yo tout te kite. Tout sa ki te rete se te fanm, timoun ak kèk granmoun. Yo te vilaj an silans ke lavi apèn touche. Tan te sispann e moun te kwè ke tout bagay ta chanje, ke yon jou, yon fwa lagè a te fini, sivilizasyon ta fè antre triyonfal nan sa a foul moun ki gaye, mouri ak tranble kay. Mwen ta renmen gen zanmi, konnen mwen pa poukont mwen epi abandone, pou m te kapab pwoteje, konnen mwen te ka pran refij lakay moun sa a oswa sa. Mwen pa t menm gen dwa di mwen te san fanmi, ke paran mwen te byen lwen sou bò lanmè opoze a, pi lwen pase ble san fen sa a, ke ant mwen menm ak yo te tankou yon mòn wo ak enfranchisabl. Olye de sa, mwen te oblije viv ak matant mwen ki maltrete m. Lè m te reflechi sou sa e m te wè l parèt, li te irite m ak vwa brit ak brital sa a. Yon vwa ki fèt pou rele, rele, joure ak abi.

Menm bèt yo te pè vwa li. Se sèlman ak mari l 'li te bese krèt li ak volim nan vwa li chanje nèt, transfòme nan bleing nan yon mouton. Matant mwen te panse ke yon ti fi pa kapab konprann sa k ap pase bò kote l '. Non sèlman mwen te konprann tout bagay, men, anplis, mwen pa t rete an silans oswa pasif. Se te yon batay konstan. Yon lit kontinuèl ak fatigan. Detanzantan mwen te reflechi sou tan kap vini an: li te fin vye granmoun ak dekouraje, mwen te jèn ak fò, men malgre tout bagay mwen pa t 'ap trete l' mal, sa pa t 'fè pati nan nati mwen.

Pafwa mwen pwoche bò larivyè Lefrat la kote mwen jwenn moun ki pral lave rad, pou lave, sa vle di, yo lave dra ak dra,

premye tranpe tout bagay nan sann lan. Oswa lè, apre peryòd taye lenn mouton an, yo te vin lave lenn mouton yo epi yo seche l nan solèy la pou blanchi li epi sèvi ak li pou boure matla kabann yo. Mwen te ale kolekte flak ki te rete ant wòch yo sou rivaj la epi abiye poupe ranyon mwen an avèk yo. Lè m pa t konnen kisa pou m fè, m te kòmanse leve wòch yo sou bank larivyè a pou m chèche kribich la, m te konn kwoke yo ak dwèt mwen anlè tèt mwen, pou m evite grif yo pinse dwèt mwen. Mwen mennen yo lakay mwen e nan aswè lè matant mwen te limen dife a mwen te griye yo epi yo manje yo: pou mwen se te yon dine espesyal. Pafwa olye pou yo krab, le pli vit ke yo te leve wòch la, ti krapo pè te tire anlè ak yon so vètikal, ki fè m 'so nan pè. Mwen te panse ke yo te kamarad jwèt mwen epi pafwa mwen menm regrèt ke mwen te oblije ale, kite yo poukont yo nan fè nwa a tout nwit lan. Lè mwen te oblije retounen lakay mwen nan aswè mwen rele byen fò Tonton Michele, pwofite eko ki te kreye nan vale a. Pafwa nan sezon lete an lè te gen fanmi Scardino ki abite nan yon kay ki pi lwen nan fon an, mwen te ale vizite yo. Mwen te jwe ak Mimma ki te pi piti nan frè yo.

So te konn konstwi chèz ak tab pou poupe yo. Ala bèl li te pase kèk èdtan nan konpayi. Nan maten, yo rele m 'lè yo te ale lòt bò larivyè Lefrat la pou pran lèt. Yo te gen bokit la pou yo ranpli, "Concettina" te kontante l wè li lèt. Pwopriyetè bèf yo, Micca a Cappellea, te pran pitye pou mwen epi li ofri m mwatye yon vè. Nan kay matant mwen an nou te wè lèt de fwa nan yon ane: lè li fè biskwit ak nan Pak lè li te prepare pijon ak ze bag ki gen koulè. Lè lèt la bouyi mwen ekreme chak dènye ti moso nan li. Nan chanm nan kay peyi a te gen kabann tonton an, si yo ta ka rele yon kabann, ak ankadremman yo mete sou de tretlèt fè ak yon matla pay, depi yo te kite youn nan krin chwal nan Novara. Mwen te oblije dòmi sou yon matla pay ak sèlman yon vye dra militè

sou tèt, gra ak defrape. Mwen te ale nan kabann ak yon chemiz twal ke mwen te mete menm pandan lajounen san kilòt. Li pa posib pou dekri frèt mwen te soufri chak swa. Lè lapli tonbe, yo te oblije mete kontenè pou kolekte dlo ki te antre nan do kay la. Si mwen te bezwen fè pipi nan mitan lannwit, mwen te oblije kite kay la epi fè li tou pre etap la. Si mwen pa rann kont, poukisa mwen tap reve, e mwen tap fe sa sou matla pay la, nan maten mwen tap tou pran anpil bat. Matant Antonia te al domi tou li te mete menm chemiz li te konn itilize pandan jounen an, pandan tonton Michele boukle tankou manman l te fe.

Seremoni dòmi an te fèt dapre seremoni nòmal la: premye mwen te ale nan kabann, answit se tou matant lan, answit tonton an wete pantalon twal raye li ak kilòt li. Avèk chemiz olye ki lach li te mete pandan jounen an li te ale nan direksyon kabann lan epi etenn lanp lwil oliv la te mete sou yon tab kont miray la. Mwen menm ki te malfezan, mwen te pran pòz mwen pa gade epi gade kanmenm: lè li bese pou etenn flanm dife a mwen wè silwèt li pwojte sou miray la, tankou yon lonbraj chinwa, ak din-don an pandye. - Oh, jan li bèl! - li di, paske tout diven li te bwè te fè l chofe anpil. Bò kote kabann yo te gen de bouchon, sa vle di de gwo panyen kann kote yo te kenbe fig Frans sèk yo. Yo kouvri yo ak ranyon sal ak gra epi sou lèt la te kilòt pwòp tonton an. Nan yon bwat toupre kabann mwen, yo te kenbe pen ak yon echap ke yo vlope nan tèt mwen lè mwen te ale lekòl nan sezon fredy a, kilòt mwen ak matant mwen an. Mwen te itilize yo sèlman dimanch lè nou te ale nan mès nan Novara. Tonton m yo te di nou pa ta dwe mete yo nan peyi a paske nou ta mete yo deyò san itil.

Nan mwa janvye yo touye kochon an. Yo prepare kèk sosis epi yo sale grès kochon an. Pye yo bouyi yo te konsève nan yon po fayans benyen nan grès kochon. Anjeneral yo te manje nan mwa

me ak pwa fre paske tradisyonèlman yo pa t 'kapab manje anvan. Yon fwa, se avril, mwen mande matant mwen sou sa paske mwen te grangou anpil e mwen pa konnen kisa pou m manje ak pen. Matant mwen te kòmanse kriye ke mwen te vin fou. Yon jou, pandan m t ap retounen lekòl, m te rankontre Ofelia ak sè l sou wout milèt la. Yo te pèdi manman yo epi yo te retounen ak papa yo soti nan Lafrans.

Yo te pi pal pase mwen, mwen te gen pitye pou yo epi mwen di yo: antre kote mwen rete a, nan moman sa a matant mwen soti al pran dlo, nan fou a gen yon chodyè manje, pran li, nourri men' Lè sa a, t di nenpòt moun anyen.- Yo te remèsye m ', epi, pouse pa grangou, yo swiv konsèy mwen an san ezite. Nan mwa me, lè tonton yo te fin kwit pwa yo, yo te ale pran pye kochon an e pito yo te jwenn chodyè a ak grès kochon an sèlman: natirèlman panse ke se mwen menm, pandan anpil jou yo te move sou mwen pou fè m peye. Fwa sa a mwen te santi m trè fyè paske pou premye fwa mwen te gen yon sansasyon bèl lè m te genyen yon gwo batay kont avaris yo. Akòz mank de ijyèn, pis te gouvènen san deranje nan tout kay la. Yo pike kou mwen nan mitan lannwit e matant mwen te grese mwen ak lwil oliv chak aswè pou anpeche pis yo souse san mwen. Nan maten kou mwen te sanble ak li te pentire. Menm jan ak matant mwen, mwen tou te gen pou, mwen pa te abitye lave tèt mwen. Yon lòt bò, matant mwen te konn boukle cheve mwen epi grese yo ak dlo ak sik pou kenbe li style.

Kanmarad mwen yo, yon lòt bò, te toujou pwòp. Pa menm pi pòv nan yo te sal tankou mwen. Pwofesè a tou kontribye nan travay la nan majinalizasyon nan pouse m 'lwen tout moun nan dènye biwo a. Kò mwen te endèskriptibl sal. Yo te lave m nan rivyè a yon fwa pa ane, nan okazyon festival Ferragosto, ki pi enpòtan nan vil la. Yon fwa pandan m t ap panse ak manman m,

mwen te gen anviwon sètan, mwen tonbe nan sann bouyi nan brasero a. Mwen te boule men dwat mwen e matant mwen pa t mennen m nan doktè a, men li te trete m ak remèd fèy chak jou. Mwen te gen de bul ki sanble ak de ze pijon, mwen te kriye nan doulè men li pa janm deplase. Mwen te sanble ke sourit te ronje m.

Mwen mirak refè apre yon koup de mwa epi mwen toujou gen siy yo nan li. Pandan lekòl, pandan m te sou balkon yon dimanch, yon ti fi ki t ap desann mande m si m vle ale avè l nan leson katechism Miss Vincenzina. M pat konn kisa sa ye paske matant mwen te mennen m nan mès sèlman nan jou fèt ki pi enpòtan yo, m pa t konprann sa vle di al legliz la. Yon prèt, Papa Buemi, te rete anfas kay nou an, men mwen te rankontre l anpil fwa e mwen te gade l avèk repiyans. Matant mwen te repete m 'adnauseam: "Si w'ap pale avè l', prèt sa a pral koupe lang ou." Sepandan, mwen te mande epi san atann mwen te jwenn pèmisyon pou m pran leson katechism. Mwen imedyatman te santi m alèz nan anviwònman sa a. Jenn fi a ban mwen yon ti liv ak yon jounal. Mwen te santi yon gwo lajwa lè m te tande pale de Jezi, yon jou li te di m ke l t ap prepare m pou premye kominyon mwen an. Mwen te pale de sa lakay yo epi yo te di m 'mwen te toujou twò piti. Mwen reponn, bay manti, ke tout tifi nan gwoup la ta fè li. An reyalyte, yo te deja konfime, sepandan jèn dam nan ak mwen te rete nan akò ak fikse dat ak prèt San Nicola a: jou a nan Corpus Domini.

Pwoblèm rad blan an te parèt, men yon moun te fè matant lan ke mè yo ap lwe li. Jou ki te tann lontan an te rive: nan maten li te akonpaye m nan jene legliz la. Li te panse ke lòt tifi yo te la paske li pa t janm pran inisyativ pou kontakte dam katechism la. Reyalyze ke mwen te poukont mwen, li joure m ': "Mantè, grosye." Pwofesè mwen an te tou nan lamès maten sa a ak lòt moun. Kèk

fanm prezan kalme li. Prèt la rive, li pran m nan men l, li mennen m nan sakristi a pou m konfese. Li te di m bèl pawòl mwen pa t janm tande anvan. M te santi m t ap vole nan syèl la e m te di nan tèt mwen: "Se pa vre prèt koupe lang, okontrè yo konn konprann soufrans yon ti fi." Si mwen te kapab mwen ta anbrase ak bo l 'ak kè kontan.

Li fè m 'di senk bonjou Mari kòm penitans epi mwen tounen nan chèz mwen an. Matant la imedyatman mande m 'sa mwen te di prèt la te rete la lontan, epi mwen di: - Jenn dam nan te anseye m ke konfesion se sekre -. - Wi, men ou dwe di m 'premye fwa a - ensiste harpi a. Okenn fason. Te gen mès, kominyon epi sou wout soti yo te fòse m bo men tonton m nan epi di: "Tanpri, beni m." Mwen te kòmanse ak granpapa mwen, toujou menm fraz la, Lè sa a, mwen te ale nan tout fanmi yo. Matant Gaetana ban mwen yon ti liv. Mwen te grangou, men pèsonn pa t ofri m manje. Anjeneral, yon fwa seremoni an te fini, li te konn ale nan ba pou jwenn granita ak biskwit, men yo te simonte pa mani pou ekonomize: a midi nou manje yon asyèt pasta ak nan apremidi a nou te ale nan fotograf la paske fanmi yo sijere voye yon foto nan manman an.

Mwen te fini dezyèm klas la epi mwen te pase ak nòt trè ba. Ane sa a nou te oblije rete nan peyi a pandan tout ete a. Mwen te fè objeksyon: "Omwon dimanch mwen oblije ale nan mès epi vizite granpapa mwen ki pou kont li." Li te yon bon gason, li te soufri opresyon. Pitit fi a te neglije l', an pati nan neglijan, an pati paske li te kondisyonè pa mari l', ki te toujou fache ak vwazen yo, fanmi yo ak bòpè.

Mwen te pran lesiv la pou m lave epi m te mennen l bay matant mwen an kachèt nan men Michelillo sinon t ap gen pwoblèm. Li pat menm santi lanmou pou papa l: yon jou youn nan demi-sè l yo vin di yo ke li mouri. "Si ou pa kite, mwen pral choute ou nan bourik la," li te di l'.

Lè te gen yon fèt nan vilaj la, manm gwoup mizik yo te ofri "pezzo duro", yon krèm glase sa yo rele akòz konsistans patikilye li yo. Tonton Michele, li pa t janm klè si paske li pa renmen li oswa paske li te pouse nan yon jès etranj nan jenerozite, wè m'pase rele m': "Concettina, vin pran krèm nan glas". Se konsa, mwen pwofite opòtinite pou jwi, nan okazyon sa yo ki ra, yon bagay bon.

Sa gen kèk tan Doktè Cosentino ki soti nan Baceno te fè m sonje yon detay ki te pèdi nan memwa mwen. Pandan ke gwoup la te jwe nan lari yo nan vil la, timoun yo te eseye rantre nan parad la. Men, yo nan lòd yo jistifye prezans yo li te nesesè yo "konnen" yon manm. Pou pwouve sa, li te gen men l nan pòch jakèt li. Nan fason sa a mwen te swiv tonton mwen Michele, pandan y ap Gianni Cosentino, pitit yon pwofesè lekòl primè ak san papa, te kenbe men l nan pòch chèf gang nan.

Nan mitan lagè a, kèk bonm te kòmanse tonbe nan Novara.

Tout moun te kouri ale ak kèk zanmi te pran refij nan Castrangia avèk nou. Pou mwen se te yon fèt paske mwen te kapab nan konpayi. Detanzantan ou te ka tandè yon siflèt nan shrapnel. Nouvèl trajik la te rive tou ke yon bonm te dechire pitit gason pwopriyete patisri Orlando la. Manman an nan Domodossola, ansent pou katriyèm fwa, te rete pou kont li ak Rosa ak Antonietta. Yo te rele papa m tounen Sicily pou l vin yon Bersagliere. Kèk mwa apre li te kite li te aprann ke manman l te akouche yon ti fi ki rele Emma e ke li te gen posiblité pou l retounen lakay li kòm li te espere yo dwe egzante ak kat timoun.

Malerezman, lè li te rive nan Domodossola li te jwenn yon sipriz anmè: Emma te sispann viv apre 12 jou. De jou apre li te oblije retounen nan devan an. Kèk mwa apre - se te peryòd ensètitid ak enstabilite apre 8 septanm - li te rive chape anba sèvis militè epi li te retounen Novara pou l tann lagè a fini pou l vin jwenn manman l. Li ouvri yon ti boutik kodonye. Chak jou mwen te ale wè li. Timid men rize pou laj mwen, mwen te gen entwisyon ke papa ta pral dòmi ak yon fanm marye men ak yon mari militè. Yon jou mwen te antre nan bwat la nan lari ki monte nan Piazza Bertolami. Moun ki soti nan pwochen boutik la t ap koze ak papa. Mwen bonte ak dwèt endèks mwen ak dwèt mitan mwen lonje dwèt sou zye papa m ki t ap twonpe manman m. Vwazen an te jere kenbe m 'tounen, pandan y ap papa m' te di ak yon souri "Opri pwòp biznis ou". Nan '44 te fèt yon ti gason nwa, cheve boukle tankou li...

Nan Badiavecchia, granpapa patènèl li te tonbe malad ak kansè nan vant. Mwen te jwenn pèmisyon nan men matant mwen pou m al wè l. Mwen souvan desann soti nan Castrangia ak mache detire nan bò larivyè Lefrat la. Mwen sonje li nan kabann nan, lapè. Grann te toujou okipe ak boutik la epi li te kapab konsakre ti tan nan li. Li te mete yon branch oliv nan men l 'pou chase mouch

yo, men li te vin pi mal epi li pa gen fòs ankò epi mwen chase yo lwen li. Sou 2 Novanm 1944 a laj 66 ane li te vole nan syèl la. Papa te toujou nan Sicily. Tonton li yo te asiste antèman an tou.

Detanzantan mwen te resevwa kèk lèt nan men manman m. Nan '45 papa te retounen nan Domodossola ak nan '46 frè m nan Giuseppe te fèt.

Chapit kat - Lwil oliv, twal aranyen ak move je a

Lagè t ap anraje toupatou nan mond lan, kominikasyon yo te difisil, e nou pa t tande Manman an ankò. Erezman, yo te raple papa m nan Sicily nan Kò Bersaglieri a epi lè li te gen kèk jou libète li te vin vizite m. Akoz lagè te gen anpil moun nan peyi a. Anjeneral, moun ki deplase yo te rete kenz jou, men answit vil la te an danje pou yo fè bonbadman e yo te prefere rete nan peyi a pandan tout ane a.

Detanzantan mwen pran refij ak moun sa yo. Te gen yon fanmi ki te gen kat timoun ki te toujou nan bon kè malgre yo te manke manje. Mwen wè avaris tonton mwen yo ki te gen anpil fig Frans sèk e ki pa t bay pèsonn yo: mwen te pran yon bèl ti ponyen epi an kachèt mwen te pote yo ba yo. Mwen te sove kèk nan pwa yo te ban mwen pou manje maten pou yo. Menm pen di: yon ti tranch ke matant mwen te mete nan pòch mwen anvan m te ale lekòl mwen te pataje ak timoun sa yo e an echanj yo te ban m kèk papyè pou m ekri, yo te fè m jwe sou balanse a epi youn nan yo te konstwi jwèt, chèz ak kabann pou poupe ke li te ban mwen ak ti sè li, pandan y ap gran sè li te fè poupe ranyon pou nou.

Gen kèk fwa mwen te desann bò larivyè Lefrat la, kote medam

ki te nan vwazinaj yo te al lave rad yo ak sann, epi mwen te kanpe la, m te sezi wè dife ki te limen pou chofe dlo a nan yon veso ki te kanpe ak de gwo wòch.. Mwen pa janm wè matant mwen fè operasyon sa yo. Li prèske pa janm lave oswa li ale nan rivyè a lè pa gen moun ki te la pou yo pa ekspoze rad gra ak anpil sal.

Gen lòt fwa mwen te wè medam yo ki t'ap simen twal fin blan an lakay yo sou wòch yo pandan de oswa twa jou. Yo mouye l epi yo seche l anba solèy la boule jiskaske li vin blan. Matant mwen te toujou rele'm lakay mwen men mwen te pran pòz mwen pa tandè. Pandan lagè a, bèlfi li te tou tounen soti nan Torino ak yon ti fi. Pou respè pou Salvatore, bèlfi li, yo te trete l tankou yon larenn. Pandan peryòd sa a yo te rete nan vilaj la e pou okazyon an matant lan te pran savon odè a, sèvyèt twal fin blan, seche plat, nap ak napkin pou fè yon bon enpresyon. Olye de sa, yo te trete m tankou yon domestik, yo te voye m al fè komisyon ak al chache dlo nan sous dlo a, paske voye yon envite se te yon wont.

Nwèl te vini e, dapre koutim nò a, nan maten lamarye a te bay pitit fi li yon bèl kado ti bebe Jezi: yon bèl seri po ak asyèt pou yon poupe. Mwen te kontan pou li, men an menm tan mwen te pete ak kòlè paske bagay sa yo pa t janm rive m '. Mwen te vin pi fèb ak pi fèb. Te gen rezen men malè pou manje yo: yo te dwe peze yo pou diven an. Ou te kapab sèlman manje sa yo vòlè nan men vwazen yo. Hazelnuts te ranmase men pou vann yo. Mwen te manje kèk an kachèt tankou ekirèy yo nan rakbwa. Tonton m yo te achte lèt sèlman nan Nwèl ak Pak pou fè biskwit epi mwen ekreme li ak yon ti kiyè pandan li bouyi. Matant mwen raman prepare ze fri pou mwen. Mwen te souvan espere ke li ta fri l pou mwen: - Ann mete l ale pou lè nou gen kèk epi ponn ze a pase (li te yon jèn gason nan Mesina ki te fè nan peyi a ranmase ze epi

pase yo kòm fre) nou. ka vann yo epi pou yo jwenn lajan an -. Li te ranmase ze pandan de mwa epi li te vann yo.

Moun Mesina ki te achte ze yo genlè te gen yon ti poul nan men yo. fig frans yo te dwe siwote, se sèlman kèk ka manje, lòt yo te kite sèk nan solèy la pou vann oswa konsève pou sezon fredyè a. Nan mwa Oktòb la, yo te fè bèl chatèy nan aswè. Si ta gen kèk ki te kale, tonton m ta kite yo sou tab la nan ti chanm nan (pa sou plak la men sou tapi a grese ak lwil oliv ki koule nan lanp lan) ak nan maten, lè li leve nan kat pou al travay, li t ap reveye m epi l te ba m chatèy yo epi l t ap di m: "Ou pran manje maten". Mwen te obeyi e mwen te manje yo nan grangou, men yo te gou tankou lwil oliv e inevitableman te ban m 'yon vant fè mal. Tonton an vante tèt li: - Mwen renmen nyès mwen, mwen menm prepare chatèy pou li lè li toujou ta nan mitan lannwit -. An reyalyte tonton mwen te rayi nan je l. Pafwa yo te jòn, wouj dife lè li te fache: menm si yo te piti, je sa yo anvayi figi l '. Yo te piti ak fon tankou twou etwat ak rayisman vide soti nan yo. Pandan se tan, disantri ak vè triyonfe. Detanzantan matant mwen te banm yon ti kiyè luil. Sa a kenbe vè yo lwen, li boumonnen pou konvenk tèt li... Lè sa a, li te kòmanse ak "prichentu" a: - Mazzai un vermu gruossu quennu òa pagana, òa u mazzu chi sugnu tout kretyen. Oubyen Lendi ou tande, oubyen Mardi ou tande, oubyen Mèkredi ou tande, ou Jedi ou tande, ou Vinardi ou tande, ou Sabutu ou tande, matteia du jurnu of Pak u viermu sturdudu a tierra casca.-

(Mwen te touye yon vè gra lè m te payen e kounye a mwen touye l kòm kretyen. Lendi Sen, Madi Sen, Mèkredi Sen, Jedi Sen, Vandredi Sen, Samdi Sen, maten jou Pak. vè k'ap manje kadav la tonbe atè).

Mwen pa konnen ki jan mwen te siviv.

Isit la nou louvri yon parantèz.

Anpil ane pase e mwen te gen doulè nan vant. Mwen te ale fè radyografi ak machin gwosè yon chanm. Yo banm ti pap blan pou wè si gen maladi ilsè. Malerezman, pa gen anyen ka wè. Radyològ la te di se te doulè e li te ban m kèk paliativ pou soulaje doulè a. Mwen te rive nan pwèn kote mwen pa t 'kapab vant yon kiyè dlo. Mwen te gen anviwon senkant ane. Paolo, yon zanmi Armando ki soti Piacenza, te pwopoze mennen m nan yon espesyalis. Li te vin jwenn Doktè Mazzeo tou. Enstriman gastroskopi a pa t 'kapab antre pi lwen pase gòj la. "Mwen pa konnen ki jan pou m sove fanm sa a," te di doktè a, "piloris la fèmen." Tout moun ki te fè gastroskopi a kite chanm nan sou pwòp pye yo. Mwen sou yon brankè ak yon IV. Doktè a preskri m 'yon gerizon fò pou de mwa. Lè m 'tounen enstriman an toujou pa t' pase. Yon lòt gerizon menm pi fò pou twa mwa.

Senk mwa apre premye vizit la enstriman an te kòmanse kraze nan pilò a. "Mirak!" Doktè Mazzeo di. Yon fwa yo te retire tib la li te poze m anpil kesyon pou m konprann si li te konjenital oswa ki te koze. Mwen te kòmanse kriye: "Petèt se te lwil Zizi te ban mwen chak tanzantan pou vè yo." Doktè a mete men l nan cheve li: "Lwil oliv? Epi ou toujou vivan!". Kontinye tretman an, mwen detanzantan repete gastroskopi a.

Mèsi a Doktè Mazzeo ki te sove lavi m ', kounye a ane pita mwen ka jwi manje ak sèlman kèk medikaman kenbe.

Lè yon moun te rele l 'soti nan balkon la, matant li te kenbe tèt li vire. Apre sa, yo te konseye l pou l pran yon ti vè ferroquine sou yon lestomak vid. Li te konvenk mari l achte l epi nan maten li te ban m yon vè tou.

Anplis de sa, sipèstisyon tou te domine nan kay sa a. Tonton li te toujou gen tèt fè mal nan diven li te bwè a, men dapre li kòz la se move je yon moun. Madanm nan te oblije pwoteje l: li pran yon

asyèt ak yon ti dlo, li vide yon ti sèl ak yon gout lwil epi li te kòmanse ak prichentu a pou tèt fè mal la: - Oglu biridittu, oglu santissimu, vini nan kay sa a epi chase sa. morocchiu, oglu biriditto, soti epi chase mammucca sa a... (Lwil beni, lwil ki pi sen, antre nan kay sa a epi chase move je sa a, lwil beni, vin fò epi chase dyab sa a...).

Slick sa a nan lwil beni elaji, dapre kwayans yo, je a move. Yon ti tan apre dlo sa a te vide nan kat kwen chanm nan epi maltèt li ale.

Pou geri blesi, yo te konbine twal aranyen ak lwil oliv, ak yon ti moso vyann pou fè bouyon. Melanj terib sa a, yo te di, enfayibl! Nan maten yo te ban mwen yon vè dlo ak mayezi. Apre yon ti tan, tout tranble, mwen te oblije soti nan frèt la libere tèt mwen. Lè m' refè yo te voye m' nan yon fanm ki te fè ke trik nouvèl majik: li mezire m' de tèt zòtèy ak yon fil ak bra orizontal mwen ak menm bagay la. Si yon moso te manke li te evite lanmò pou ane sa a.

Menmsi nan fason pa yo tonton yo te gen lafwa nan Bondye, nan Sen yo, nan Madonna. Chak ane sou 8 septanm yo te mache nan Tindari, nan Tanp lan dedye a Black Madonna a apeprè karant kilomèt lwen vil la. Deja depi senkan mwen te oblije fè penitans sa.

Nan okazyon pelerinaj yo nan Tanp Tindari a, jou anvan matant la te fè cappini yo (pantouf) soti nan vye rad. Tonton te ale lachas ak ponktyèl e li te mennen youn oubyen de lapen sovaj lakay yo pou l kwit. Pou fè yon bon enpresyon, matant lan tou prepare aubergines boure. Li gade nan glas la epi netwaye figi l ak yon twal. Nan epòk la chante "Where is zazà, my beauty" te nan lamòd e mwen te pran abitud rele li "zizi".

Nou te pati pou Tindari alantou onz nan aswè pou rive nan douvanjou. Fatige ak fatige akòz frajilite mwen, mwen te mande

anpil fwa pou kèk dlo fre, men yo pa t 'achte li nan depa yo tankou tout lòt moun fatige yo: yo te file nan keu nan sèl sous dlo ki te toupre legliz la kote dlo cho te koule. li pa t ede kalme chalè a. Dapre tradisyon, yo te achte pwa chich, pwa ak pwa kannellini, Lè sa a, yo te ale nan lamès, lapriyè Madinuzza a ak sou wout soti yo te rankontre nan vilaj parèy yo ak fanmi patènèl mwen. A midi, nou te al manje anba pye oliv ki antoure yo. Se yon wont ke mwen te tèlman fatige, jou sa a an reyalite te toujou manje apetisan pou fè yon bon enpresyon devan zanmi yo. Manje midi te gen ladann yon lapen sovaj kwit nan dife pou chofe fou a, ki tonton an envaryabmam te ale nan lachas yon koup la aswè anvan, boure aubergines ak piman, rezen ak biskwit endijèn. Pou yo te retounen lakay zanmi yo te pran yon mwayen transpò: machin nan oswa kabwa chwal yo. Mwen te gade, deja reziyen pou retounen a pye. Sèlman si te gen yon tonton mwen te gen mwayen pou monte yon chwal, sinon sa te fè lapenn.

Chapit senk - chwèt yo

Toujou sou sijè relijyon an, piske tonton m nan te manm yon fratènite, yo te gen obligasyon pou yo konfese ak kominike nan Dimanch Palmis nan legliz la nan San Giorgio. Seremoni an te fèt nan senk nan maten, prèt la premye konfese tout gason yo nan yon chapèl, Lè sa a, te ale nan konfesyon an pou fanm yo.

Lè li te vire matant li, ki te mete yon gwo chal nwa, li mennen rad la tou pre griyaj la pou kouvri tèt li otank posib: li te sanble kòm si li te oblije pran rale kamomiy. Li te konfese epi apresya: - Kounye a se tou ou - li te di m '. Menmsi mwen te vle fè konfesyon pandan ane a, mwen pa t 'kapab. Matant mwen te reprimande m: "Ou pa ta dwe pase Seyè a nan betiz, yon fwa pa ane se ase, sinon ou pa diy pou pran lame a paske ou ka peche menm ak je ou."

Vè nèf è Sentepri mès, kominyon ak lakay dwat. Kòm dabitid, pou rezon trivial, tonton li te kòmanse sèmante e li te gen yon tous nève. Sèn endèskriptibl te rive: si jou sa a pou kèk rezon yon moun te bezwen, yo pa t 'kapab krache, sinon yo ta jete Seyè a nan bouch yo. Si pa malè sa te rive, li ta pran kouvèti krich la, krache ladan l epi bwè likid la ankò ak dlo ak sik. Pandan Semèn Sen an, moun yo te rete nan vilaj la menm nan mitan lannwit pou yo asiste prèch yo nan aswè ke relijyon an te fè. Nan

Jedi colombe yo te prepare, yon farin biskit nan divès fòm ak ze difisil bouyi ak dlo ak anella, yon engredyan koloran toksik. Nan Vandredi Sen nan maten nan jèn nou te vizite tout legliz yo dekore ak jèrm ble, apre sa nou vale twa fèy nan pitit fi (zèb medikaman ak yon sant entans) ki garanti byennèt pou tout ane a.

Ou pat oblije travay lajounen pou evite fè Jezi kloure sou kwa a, si w koud zegwi a ta pike, si w wè gen risk pou w fè kò w mal, elatriye. Pou jou sa a, kèlkeswa sa mwen te fè, mwen pa menm te frape, sinon Jezi ta kriye. A onz zè samdi te gen Mès Lapè ak Rezirèksyon. Tout timoun yo te pote pijon pou resevwa benediksyon prèt la epi yo manje l. Mwen pa t janm ka retire satisfaksyon sa a paske mwen te oblije sove pijon mwen an ak de ze pou vwayaj lekòl ki te òganize madi apre Pak la. Mwen te oblije ofri yon ze bay pwofesè a. Jou Pak yo te achte m yon ti mouton ki fèt ak pasta wayal, pi piti a pou m pa depanse twòp. Tonton an te tèlman rach ke li te klere soulye li ak swi ki soti nan chodyè a ki te fòme sou dife a. Si matant mwen te konnen ke yon travay te fini epi yo peye pou li, li te konseye m ': "Mande tonton ou si li te pote lajan an."

Li menm ak mwen te prèske oblije adore l tankou de ti esklav jiskaske li te deplase epi li te bay dis lis pou li ak senk pou mwen. Mwen pa t 'kapab depanse lajan mwen an paske li te destine pou bank la. Yon fwa mwen te di matant mwen ke mwen vle jwe lotri a. Li te dakò paske li te espere genyen. Mwen te yon manti. An reyelite, mwen te santi tou pwoblèm nan abiye konpare ak kamarad klas mwen yo: yo te gen jip, men matant mwen an pa renmen yo epi mwen te fòse yo mete rad plen. Yo tout te mete chosèt jenou blan, mawon oswa ble koton, mwen te oblije fè ak chosèt li te fè an zoranj, yon koulè ki koute mwens pase lòt yo. Mwen te mete yo anlè jenou sipòte pa yon bann elastik, men

pwoblèm nan pi gwo se ke, san yo pa yon pye, yo rive jiska cheviy la. Sou li mwen te mete yon pè chosèt kout ak manchèt. Mwen te deja majinalize ase e mwen te oblije kanpe deyò pou rad mwen tou. Ak senk lis mwen te planifye pou achte yon pè chosèt pi desan ke mwen ta mete nan maten anvan antre nan klas la. Boutik la te fèmen jou sa a. Mwen pat ka ale lakay ak lajan an paske matant mwen ta jwenn li. Mwen te panse kache yo anba yon wòch sou wout milèt la. Lapli tonbe nan mitan lannwit epi, yo te fè nan papye, yo konplètman dezentegre, jan mwen reyalize nan demen maten lè mwen te ale nan rekipere yo.

Kenz jou pase e matant mwen mande m si m te genyen lotri a. Menm lè sa a mwen pa t onèt epi mwen te di wi. Lajan sa pa janm rive. Nan Vandredi Sen, pandan pwosesyon an onè Madanm Lapenn, rankontre pwofesè a li te mande li eksplikasyon. Mwen te mouri nan wont. Natirèlman li pa t okouran de tout bagay, kidonk mwen te resevwa de kalòt nan men matant mwen anba je sevè li. Mwen te toujou ale lekòl ak volonte, men ak rezilta pòv. Pèsonn pa t konprann mwen e mwen te toujou monte gras ak rekòmandasyon, donk manman m te kalm ke yo te toujou fè m etidye. Mwen te byen ak jis chat la, jiskaske yon jou tonton bwè a tounen soti nan vil ak kèk trip epi bèt la pran yon moso manje tèt li. Li te pran yon mouskèt sòlda yo kite, li touye l 'nan peyi a louvri. Se te yon gwo desepsyon pou mwen.

Nan lè bataj mwen te ale ranmase grenn ble ak lòj ki te rete nan lakou vwazen yo, mete yo nan yon sak epi mennen yo nan moulen Madanm Tindara sou rivyè a. Lè sa a, mwen te mennen farin lan Novara bay kouzen manman m 'ki te yon vèv ak de timoun piti, li al ranmase bwa nan rakbwa a nan maten ak limen dife pou chofe fou a prepare pen pou moun ki te pote farin lan pou li, li touche yon ti kòb. yon ti pen pou timoun yo.

Nan mwa septanm nan, lè fig Frans yo te mi, mwen te monte plant yo ak ranmase fwi yo bon gou, mete yo nan panyen kann pandye ak yon zen nan branch yo. Yo te koupe fig Frans yo epi yo te kite yo sèk nan solèy la sou yon canopy. Apre kèk jou yo te vin sèk. Plante nan gwo panyen yo te manje nan sezon fredi a. Nan bèl tan sa yo, Madanm Maria, yon vwazen ki soti nan peyi a, te vin prepare fig Frans sèk yo. Mwen konn al vizite l. Li te manman anpil timoun. Youn nan yo, Carmelo, te epileptik. Detanzantan, yo pa t jwenn li ankò. Manman an enkyete al chache l epi mwen te akonpaye l preske pran plezi.

Lè m te nan klas 5yèm ane pwofesè a te mande nou pou nou enfòmè paran nou ke li ta mennen nou nan sinema a wè fim "The Little Alpine". Tonton yo: "Ou pa al wè fatra sa." Neve prèt anfas la te tande: "Fòk ou voye l, mwen pa wè l tou." Lè sa a, yo te deplase epi mwen te kapab ale.

Yon pake te rive nan men manman an ak bagay dous. Mwen te pote kèk nan lekòl la. Se te yon tan nan grangou e menm bagay dous yo te nan rezèv. Sè pwofesè mwen an te anseye katriyèm ane pandan mwen te nan senkyèm ane. Li te mande bagay dous pou yon ti fi ki pi pòv pase mwen ki te malad epi mwen te kite yo tout pou li.

An 1945 papa m tounen Domodossola. Mwen te wè l ankò an avril 1946 e avè l te manman m ki t ap tann yon tibebe.

Mwen te pase anviwon dis jou kè kontan ak paran m yo. Mwen te konn al vizite granparan mwen ak tonton mwen yo, kidonk mwen te manje otan mwen te vle e mwen te bwè anpil soda nan men grann mwen ki te vann yo. Finalman manman m te vle mennen m avè l nan nò peyi Itali, men matant mwen, ki te toujou fo ak egoyis, te konvenk li kite m avè l. Mwen te nan senkyèm ane, toujou ap lite akòz fragilite mwen. Pandan jou egzamen yo, nouvèl nesans ti frè l la te rive. Konplètman kontan, men tris an

menm tan an, mwen te kriye ak kè kontan ak doulè. Petèt se pou rezon sa a pwofesè a fè pwomosyon pou mwen menm si mwen pa t 'ouvri bouch mwen pandan egzamen yo. Ane sa a yo te etabli yon seksyon lekòl segondè nan vilaj la ak prèske tout kamarad klas mwen yo te prepare pou egzamen antre yo antre nan li. Pou mwen pa te gen okenn chans: tonton m yo te konvenki ke chwèt sèlman te ale nan kalite lekòl sa a. An reyalyte, yon fwa yo te fini lekòl segondè yo te oblije ale nan Mesina pou diplòm metriz yo. Paran mwen te oblije panse pou yo voye kòb la pou liv yo, yo pa ta fè okenn depans. Mwen te kontinye kriye paske mwen te vle kontinye etid mwen. Lè sa a, yo te ofri m 'opòtinite pou enskri nan kou pwofesyonèl de ane a, yon sòt de lekòl mwayen trè pòv ki dire de ane. Moun ki pi pòv yo te ale la, antouka mwen te aksepte. Mache ale vini, maten ak apremidi mwen te ale nan kou a. Lekòl la te melanje: gason yo ki pi rowdy leve men yo kont direktè a ki te anseye matematik, yo tou twonpe pwofesè Italyen yo ak franse. Travay nan kay la te anseye ti fi yo ak konesans agrikòl yo te anseye gason yo. An reyalyte, nou pa aprann anyen ditou. Pwofi mwen te bon lè mwen timid ak yon gwo swaf pou aprann.

Anvan ane lekòl la fini, pwofesè yo te prepare nou pou yon teyat charite. Mwen te oblije fè yon aparisyon abiye tankou yon oursin lari. Te gen bouchon tonton li, bout pantalon yo te manke. Lè mwen te di matant mwen an, li di: "Ou se yon moun sòt pou mete obligasyon." Mwen pa t pèdi kouraj: mwen te al jwenn Liezza, madanm kwafè a, pou m te mande l prete pantalon pitit li a. Se konsa, nan aswè a nan pèfòmans lan mwen abiye tankou yon pipi nan lari, nan mitan anpil aplodisman ak dezespwa nan tonton mwen yo, ki te prezan nan odyans lan pou okazyon an.

Malerezman, menm de ane sa yo te pase e mwen te fini lekòl pou tout tan panse ke mwen te rete menm jan ak plis pase

anvan.

Chapit sis - Tanpri padone m (Limyè zetwal yo)

Mwen te gen douzan lè manman m te vin vizite m nan mwa Out ak papa m ak ti frè m te wè pou premye fwa. Wè ti figi l te fè m kontan e m sonje jou sa a kòm youn nan pi bon nan lavi m. Paran m te detèmine pou m mennen m avèk yo pou m retounen lekòl, men matant mwen te dekouraje yo nan lide a pou yon ennyèm fwa: li ta voye m vin yon koutiryè ak pwospè pou m byen aprann metye a. Se konsa sa te rive, kont volonte m. Paran mwen te ale epi mwen te rete nan Sicily tankou yon moun sòt. Depi lè sa a mwen pa t gen lapè e mwen te toujou kriye an kachèt. Tonton m yo te di ke paran m yo pa t ap renmen m tankou yo, yo te elve m tankou yon pitit fi (yon pitit fi t ap sibi menm doulè ak mwen). Yon jou matant mwen te ale nan pi bon koutiryè nan vil la, kote manman m te aprann metye a tou, pou l te mande l si li ta anboche m. Modiste a reponn ke li te deja gen uit ti fi epi li pa t 'kapab ogmante kantite a. Nan denmen, matant li pote l 'kèk ze konvenk li epi li di: - Retounen nan yon mwa, petèt youn nan apranti yo ap kite pou Turin ak yon kote rete gratis pou nyès ou -. Ponktyèlman, apre yon mwa matant mwen voye m nan laboratwa a. Jèn dam nan ki pa te plis pase yon mèt edmi te akeyi m:

"Dakò, map mennen w paske m gen pitye pou ou, m imagine w ta prefere vin jwenn mwen olye w rete nan peyi a. ak matant ou." Li pa t konplètman mal nan panse sa. Nan demen a uit mwen te parèt. "Kòmanse bale laboratwa a," li te di m ', "Lè sa a, ou pral lave planche a." Istwa a te kòmanse santi m. Mwen mete sou netwaye jan mwen te kapab. Mwen te piti nan wo, mwen te gen douz ane, men mwen te sanble uit.

Mwen pa t konn lave atè a: nan peyi a se an wòch ak nan bouk la, kote te gen mozayik, matant mwen pa janm lave li pou pa mete yo deyò. Mwen te eseye fè tout sa m kapab, men koutiryè a te rele m bourik paske m pa t byen lave. A nèf è travayè yo te rive e yo te kòmanse pran enterè nan nouvo kòz la (ti fi). Yo tout te gade m ak pitye. Mwen te tandè diskou yo epi mwen te sezi pa konnen bagay esansyèl nan lavi yo. Detanzantan yo te ban m kèk travay koutiryè, bagay mwen pa t renmen fè, toujou anmè pou m pa t ka etidye. Te gen yon bò pozitif nan jounen an: nan mitan jounen an, mwen pa oblije retounen nan peyi a, mwen te manje trankil lakay ou, mwen te gaye yon napkin sou tab la, ranje vè a, boutèy dlo a ak yon asyèt. Nan ti bout tan, manje yon moso pen di ak fwomaj mwen te renmen mete tab la tankou tout moun òdinè. Apre manje midi, mwen te ale nan yon vwazen ki te gen nèf ane ki pi gran pase mwen epi ki te yon koutiryè. Li te ede louvri je m 'nan nayvite mwen. Manman l, yon sè ki gen janm elefan ak yon lòt envalid te rete avè l.

Pafwa yo te envite m nan yon bòl soup. Koutirè a mande m pou m ede l fè brode kwaze sou rad timoun yo. Yon fwa mwen te gen yon kriz nan tristès ak kite travay la mwatye fè. Yon lòt fwa, nan malè, mwen pran sann nan brasero a epi simen li sou eskalye a. Yo di: "Ki moun ki la? Èske mwen pral trape yon maladi?". Finalman yo te konprann mwen e yo te padone m.

Pafwa mwen te al jwenn mè òfelina Antoniano pou m jwe ak

òfelen yo. Mwen te anvye yo yon ti kras paske yo te viv jou yo nan lòd. Yo te manje ak tab la toujou byen mete, Lè sa a, yo te jwe epi finalman nan tan fiks yo dedye tèt yo nan devosyon Bondye a nan lapriyè. Mwen te panse: - Chans yo, yo pa gen paran yo ankò e poutan yo viv byen ak mè yo, pandan ke mwen gen paran men mwen fòse yo viv ak tonton sa yo terrib -. San yo pa konnen, pou fè pou evite yon entèwogasyon raz ki vin apre, detanzantan mwen te ale vizite yon matant patènèl ki te rete nan vilaj la. Mwen mande l lajan pou m voye yon lèt bay paran m yo pou yo mande yo pou yo mennen m avèk yo.

Nan mwa Novanm nan chak ane yo te mennen m 'nan jis nan Sant'Ugo ki te pran plas nan Piano Vigna. Nan kote sa a, granparan patènèl yo te mete yon hangar kote yo te prepare vyann griye ak sosis yo te vann ansanm ak yon bon vè diven. Pou mwen se te yon opòtinite pou mwen ansanm ak fanmi patènèl mwen yo, goute bon vyann ak bwè yon soda ki gen koulè, gade nan depa yo vann braser, antèn, po fayans, kat ak bumbaelli.

Nan demen nou te ale ankò nan Badia Vecchia pou fèt Sant'Ugo, yon mès, yon ti pwosesyon epi answit ankò nan boutik granparan m 'ki te ofri m' sosis, pen ak soda, sa a vide nan yon ti boutèy fèmen ak yon boul. nan entèn la.

Yon fwa anvan Nwèl nou te ale nan Mesina pou 3 jou. Nou te kouche ak yon fanmi. Mwen pa t renmen li yon ti jan: li te di tonton li ke li te vòlè ze nan men yon kiltivatè nan mache a, distrè li. Mwen te aprann nan katechism ke ou pa ta dwe vòlè. Nan aswè a, nou te ale ak pitit fi mwen an nan yon mesye ki te fè estati. Pou yo te jenere, tonton m yo te ban m lajan pou m achte yo. Sou tab la grese nan Castrangia mwen te kapab bati yon sèn krèch. Avèk branch aspèj ak kèk flak koton mwen te fòme yon joupa. Nan aswè a, mwen te jwi atmosfè a nan de bouji ki te

kreye ak kokiy zanmann tranpe nan lwil oliv ak yon moso nan fil bò kote ti bebe Jezi. Tonton Michèl te apresye lide sa a tou e li te vle rekonpanse m: " Ntoia, kale de pye pye ", e matant mwen te al chache yo anba kabann yo kote yo te kenbe yo.

Lè mwen te sispann dòmi nan Novara pou kont li, pandan nevenn Nwèl la mwen te ale ak vwazen mwen Antonietta nan sèvis la ki te fèt a 5 nan maten nan legliz la Annunziata. Nan dèyè legliz la, sakrist a bay chèn yo pou yon frè. Nou mennen yo soti lakay yo. Sou wout nou tounen nou vizite Carolina, enjenyè a lave, ki te deja travay byen bonè nan maten anba eskalye a. Lè sa a, li te deja al tire dlo nan sous San Francesco ak gwo ka, pou ranpli basen an bwa. Li te di: "Caùsi, tann isit la, mwen pral wè si mesye yo te gen kèk biskwit ki rete yè swa, pou ou ka manje maten". Li prèske pa janm tounen ak men vid. Mwen envite Antonietta vini epi nou limen brasero a. Lè Carolina pa t 'kapab jwenn anyen ankò pou manje mwen te ale nan kwizin nan jwenn yon moso pen di ak yon vè dlo "bumbaello". Nou kanpe jiska 8è pou nou fè napperon, apre sa nou di orevwa: mwen te ale nan atelye a, Antonietta te ale lakay li pou ede manman l kòm li te sèl pitit fi ki gen 8 frè.

Nan Novara pou kont mwen mwen te santi tankou yon sitwayen. Lè mwen te ale vizite granpapa Turi mwen netwaye fenèt li yo epi li ban mwen "yon srea" (yon konsèy). Mwen te al achte vernis klou. Mwen te achte tou sòlvan pou retire li lè mwen te santi ke mwen ta rankontre tonton mwen yo. Mwen te itilize poud talk kòm yon poud. Ay: yon jou m te kite l sou figi m epi m te pase nan pwoblèm, kalòt ak joure m. "Ki kote ou te jwenn lajan an pou fatra sa a?". Apre sa, mwen te di: "Ou pa ka wè se farin frans?". Pandan se tan, vwazen yo te deplase nan yon lòt katye. Yon jou yo envite m 'ale nan sirk la. "Mwen pa gen okenn lajan..." Mwen te di. Yo prete yo ban mwen. Nan apremidi maren yo nan

laboratwa a yo jwi montre nan: makak sou trapèz la, timoun sou chwal, elefan, makakri, bagay pa janm wè anvan. Malerezman mwen te oblije jwenn 8 lir.

Kèk jou apre, pandan m te pral Castrangia, nan San Salvatore mwen te rankontre manman yon kondisip lekòl ki te gen yon sak plen legim yo te achte nan men kiltivatè yo. Li mande m 'si mwen te kapab tounen nan vil (akòz mantalite a nan tan an li te wont ale nan plas la ak valiz li!). Mwen te dakò, panse a fè kèk lajan ak pwent an. Malerezman, li te rive lakay li ak difikilte, li te rekonpanse m ak kat pistach. Mwen pa t 'pèdi kè. Mwen te touche yon lira nan vann yon nappen bay yon dam Fantina. Mwen te konstwi pinokyo katon ak janm yo ak bra te deplase pa yon fisèl. Gen kèk timoun ki te achte yo pou kèk santim. Yon lòt lide: linèt solèy pou timoun pòv yo. Mwen t ap chèche sirèt ki gen koulè transparan devan bawo yo. Avèk papyè sik mwen koupe ankadreman an epi yo te kapab refè lòt santim. Apre de mwa mwen te rive retounen 8 lis la.

Granpapa a, malgre laj avanse li, opresyon ak èrni ke li te genyen depi laj senk an, te eseye distrè tèt li nan peyi a, paske pitit fi li prèske pa janm al vizite li. Li te byen pandan de mwa ete yo lè bèlfi li te rive soti nan Mesina: li te lave rad sou li epi li vire kay la tèt anba pou netwaye li nan tout sa ki te akimile pandan ane a.

Lè nou rankontre li ta di mwen: "Matant ou se yon wont, ou pa ka fè yon malere granmoun souffri konsa nan salte." Nan aswè mwen te ale nan rapò, men matant lan kritike bèl-sè li: - Li se yon sitwayen, li ka panse pou tèt li sa li vle -. Apre sa, mwen reponn: "Ou gen rezon, mwen te wè netwayaj la ou fè: ou menm lave pipi a ak asid epi li te vin klere ankò." Nan pwent sa a li banm yon kalòt paske bagay sa yo pa ta dwe pale e mwen te degoutan.

Yon jou, granpapa m te ban m yon ti kòb epi m te achte yon liv

chante ti fi nan atelye a t ap pale. Depi kèk tan mwen te rive kache li, men yon aswè mwen pa t 'gen tan ak tonton an, li te remake, te kòmanse sèmante: - Menm fatra sa a lèd, kounye a ou ap vin tounen yon entimidatè -. Lè pawòl sa yo, mwen voye l nan figi l anvan l te fè l. Li te pèdi rebelyon mwen an, li te rale senti pantalon mwen an epi li te kòmanse bat mwen ak vyolans. Mwen te gen anviwon trèz lane e se sèl fwa li te di madanm li: - Mwen tandè yon dam ap pati nan nò Itali, akonpaye nyès ou nan vilaj la epi voye l avè l bay paran li -. Nan moman sa a mwen te santi mwen kontan, mwen menm bliye doulè nan bat mwen te pran yo, Lè sa a, mwen al chita sou zèb la ak reflechi. Fènwa te kòmanse tonbe, mwen tepanse, kòm lonbraj yo nan mitan lannwit lan enfiltre branch yo nan pye bwa yo ak yon ti van frèt soti nan rivyè a.

Mwen apiye sou yon pye bwa zanmann epi mwen tonbe nan dòmi gade nyaj yo. Mwen reve anpil, yon bann rèv kolore. Yon ti briz te karese figi m. Mwen ouvri je m epi etranj mwen te renmen kote mwen te toujou rayi e mwen te reyalize pou premye fwa ak sezi ke li te eklere sèlman pa limyè zetwal yo. Mwen kite tèt mwen antre nan eta abandon sa a, mwen reve ankò. Kè kontan tankou yon likid misterye te antre ti gout pa gout. Mwen pa t yon timoun dous. Pye m 'te rid, paske yo te mache sou ti wòch byen file nan kouran an, men tout kò m', e menm nanm mwen, te kounye a abitye deteste tout sa ki ta ka sanble dous ak sansib. Men, mwen konfese ke ti dòmi sa a aswè a te bèl bagay epi mwen pa janm jwenn li ankò. Petèt se poutèt sa mwen toujou sonje li. Menm lè yon men te poze sou zepòl mwen, matant Antonia te rive e nan fason pa li, bridsoukou reveye m ': "Ann ale lakay ou. Lè nou rive, ou pral bo men tonton ou a epi di li - Tanpri padonnen mwen -". Se konsa li te ye.

Aswè sa a mwen te ale nan kabann tranbleman, mwen pa t

'kapab dòmi lannwit sa a ak te pase èdtan yo nan antisipasyon éfréné nan jounen an. Si mwen te glise nan dòmi san mwen pa rann kont li, mwen ta toudenkou sezi tankou si pa yon apèl oswa yon sekous nan konsyans, ki te mande m 'dwe reveye ak doulè epi li pa ban m' okenn relèv. Mwen te pase rès tan an ak je m 'ouvè, egzamine monstr yo ke fènwa a nan mitan lannwit lan te trase sou mi yo epi, san yo pa gen fòs nan fè anyen, mwen kriye ak kriye. Men, se pa t yon rèl tris, se yon lòt bagay mwen pa t ka wè. Nan demen mwen pat ale nan laboratwa paske kò mwen te sanble ak yon kat, li te tèlman kraze. Mwen te retounen sèlman apre yon semèn lè siy yo te kòmanse fennen.

Chapit sèt - Emilia

Dimanch apremidi mwen te ale nan òfelina a ak kèk zanmi: yon mè te eksplike nou Levanjil la nan yon fason bèl ak kèk blag ki enpòtan. Ala yon lajwa pou pase èdtan sa a ak kè kontan. Yon jou li te di nou ke evèk Mesina ta rive nan mwa Oktòb pou Konfimasyon yo.

- Leve men w si w vle Sentsèn sa a pou m ka kominike l ak achprèt Monseyè Salvatore Abbadessa.- Pa t konnen kisa pou m fè, mwen timidman leve men m. Kèk jou apre mwen te di zizì. Li te jennen: nou te oblije chèche yon Marenn. Mwen te pwopoze l pitit fi postman an, Miss Rina, yon jèn pwofesè. Ki jan nou ka mande l? Nan demen nou te ale lakay li epi li te dakò. 9 oktòb 1948 nan apremidi mwen te ale ak zanmi m yo nan Manman Legliz la pou m konfese. Nan denmen maten mwen te ale lakay marenn mwen, ki te ban mwen yon braslè filigrane ak ti kè. Mwen te kòmanse rejwi. A 11 nou te ale legliz. Evèk la rive e li kòmanse selebre Sen Mès la. Pandan entèval la nou aliye nan nèf santral la epi youn pa youn li konfime nou. Yon fwa lamès la te fini, tonton yo pa menm ofri marenn yo yon kafe. Yo jis salye li pa senpleman rele li "commare".

Mwen sonje ke menm lè nou te timoun, lè nou te retounen soti nan Castrangia, anvan yo te rive nan vilaj la te gen yon chapèl

dedye a Sovè a. Zizi a kanpe pou yon ti moman epi li di ak yon vwa byen fò "oh manman, oh manman...". Mwen te panse se te yon lapriyè. Lè m te vin pi gran mwen te konprann ke li te pito rele manman l ki mouri, paske simityè a te chita jis anlè chapèl la. Mwen pa t janm vizite simityè a paske zizi pa t menm ale nan fèt Sen yo. Mwen te konnen ke nan okazyon sa a moun te achte flè nan men Miss Signorino nan yon kote ki rele "Fussadello" epi yo te ale prèske nan pwosesyon dekore kavo a nan moun yo renmen yo. Yon fwa mwen te pwopoze zizi: "Poukisa nou pa ale vizite tonm manman ou tou?".

Li reponn ke li ta regrèt. - Li pa itil pou envoke "manman - manman" si ou pa vle pote l 'menm yon flè. - Nan pawòl sa yo li prèske deplase. Nou te ale Fussadello pou nou achte kèk krizantèm. Jou tout Sen mwen te al rele granpapa Turi pou mennen nou nan tonm "manman", pou mwen grann Rosa. Granpapa m te fèk rebati tonm sa a paske pandan lagè a sèl bonm ki te tonbe nan simityè a te detwi l.

Menmsi m te fyè dèske m te genyen yon lòt batay, panse m te ak paran m yo lajounen kou lannwit. Mwen te eseye distrè tèt mwen lè mwen te nan laboratwa a. Mwen te kòmanse renmen koud: mwen te prepare ouate pou zepòl yo, mwen te soufle sou fè chabon an. Lè fè a te cho gwo tifi yo fè moso yo fè rad. Pou kenbe li tach, pwa koud ant de riban yo te mete nan woulèt la. Mwen te ale achte yo nan men parenn mwen ki te vann materyèl fizi. Yo te granules ke mwen te oblije plati ak mato a. Pafwa mwen menm aplati dwèt mwen... Pandan se tan, Madan Orlando te fè kou koupe peye pou ti fi ki pi gran yo. Mwen te chita byen lwen men mwen t ap koute pou m konprann yon bagay nan lesan yo. Yon fwa tonton yo te di ke nou ta ale Fantina pou vizite "commare" ak "compare", moun ki te kouche ak nou lè yo te vin Novara pou fè komisyon enpòtan. Yon fwa marenn lan mande

zizì "Ki laj ou genyen?" Epi zizì: - Je m' fè nwa, mwen pa sonje - (si mwen pa t 'gen wè, mwen pa sonje).

Avèk pwent granpapa Turi mwen al achte yon moso twal vèt, pou teste kapasite mwen mwen fè yon jip. Jou depa pou Fantina te rive (de zèd tan sou pye). Nou leve nan 4. Mwen te vle sipriz Zizì nan mete jip mwen. Li te tèlman etwat mwen prèske pa t 'kapab mache. Lè yo wè kreyasyon mwen an yo te kòmanse di: - Nou te leve l epi kounye a ke li kòmanse grandi li aji tankou yon chwèt. Li fè nou wont. Apre sa, mwen fè remake: "Mwen pa retire sa a, si ou vle se tankou sa a, sinon, ou ale!" Men, nan kè mwen mwen te panse "kijan mwen ka mache nan yon jip sere konsa...". Nou te rive nan destinasyon nou an kanmenm. Commare a mande ki kote mwen te fè yon bèl jip konsa. - Sa figi illa - (li fè li tèt li) reponn zizì. - Se konsa, lè nou gen koud yon bagay nou vin jwenn li -. Fyète chwèt...

Pafwa nan vil mwen te wè bagay ki fè m tris. Emilia te yon soud bèbè, petèt san kay. Preske chak jou li te pase nan lari kote m te rete a. Si li rankontre yon moun li mete men l nan bouch li. Pafwa moun te ofri l yon moso pen, men te gen moun ki te ba li kwout fwomaj san skrupil epi yo te kache pou yo wè reyaksyon an: ti fi a pòv te chita sou yon pakèt pòt epi li te frape tèt li sou miray la. Yon jou pandan m t al nan boutik la pou m al pran yon ti fil mwen tandè vwa Antonio, avèg la. Soti nan Abbey la, ki chita nan tèt vil la, li te anonse ke sadin yo te rive. Ak kèk liv nan pwent granpapa m 'ki te rete, mwen te ale nan mache pwason an achte yon koup de ons. Nan midi mwen limen recho a ak chabon, kwit sadin yo epi mete yo nan yon moso papyè sik. Lè mwen wè Emilia pase mwen ba li yo. Li te gade yo ak sezi epi li te souri yon ti kras pou di m mèsi. Mwen te wè l chita nan pòt nòmral la, li pa t frape tèt li sou miray la, men li te mete dwèt mens li nan bouch li. Jou sa a, mwen pa t manje: mwen te oblije netwaye recho a anba ti tizan ki

te rete a pou m pa kite tonton m yo konprann inisyativ mwen yo.

Angela te pase nan lari sa a nan mitan jounen an ak pitit gason l Nino, yon nonm andikape ki t ap mache men ki te pale ak jès. Yo te ale ak yon bokit pou yo pran soup nan òfelina a. Yon jou Nino te pou kont li ak bokit li, toupre kay mwen de ti gason dezabiye l epi kouri ale. Li pa t 'kapab rale pantalon li. Li te san kilòt. Mwen timidman desann abiye l. Se te premye fwa mwen te wè yon nonm toutouni. Malè si tonton yo te konnen, se ta yon eskandal.

Nan youn nan anpil lèt yo te voye bay paran m yo, mwen te eksprime dezi pou yon mont. Lè m te aprann ke Madam Agostina te soti Domodossola, mwen te ale wè li. Le pli vit li wè m li anbrase m epi li ban m yon pakè paran m voye. Mwen te ouvri li e ak sipriz mwen mwen te jwenn yon manto fouri mouton mawon ak boukl gwo tankou yon dwèt, yon chapo santi ak yon bwat ak yon mont. Mwen te tranble ak kè kontan pandan dam nan te mete l sou ponyèt mwen. Li ban mwen yon vè dlo pou ede m refè epi mwen kouri lakay mwen. Nan demen lè tonton m yo te vin Novara yo te di ke si mwen te mete fouri sa a yo ta panse mwen te fou: pèsonn nan vil la pa posede anyen konsa. Mwen te mete l ak fyète kanmenm. Mwen ta woule manch rad mwen an pou tout moun remake ti mont lan. Mwen souvan te ba li kòd, kidonk nan yon ti tan li te kraze. Ale nan Castrangia mwen te rankontre kèk granmoun aje ki te mande m 'lè a. Pou evite fè yon move enpresyon, mwen gade nan mont la kounye a iremediabl kase epi li di ke mwen te bliye vent li. - Mèsi anpil -. Yo salye m epi yo kontinye wout yo.

Konpare ak zanmi m 'mwen te piti ak mens, yo tout te "devlope". Nan yon lèt manman m te mande zizì si mwen te "devlope" tankou Rosa, sè m nan. Men, pou Zizì pale de bagay sa yo te tabou. Li pa t 'konnen ke mwen te konnen tout bagay sou lavi. Rebèl kòm toujou, mwen te di li "Mwen pa 'miss' paske mwen

malnouri". Epi li: - Sa wap di la? Nou te toujou sipòte ou. Yon aswè mwen t ap dòmi nan Castrangia e mwen te santi m malad. Mwen te nan yon swe frèt. Panse ke se te fen an, mwen te priye, kriye epi soti nan fè nwa a pipi kèk gout. Apre sa, yo di: "Si ou leve yon lòt fwa mwen pral frape ou!". Petèt Madonna Tindari te pwoteje m. Mwen tounen nan matla pay la epi mwen tonbe nan dòmi. Nan demen nan laboratwa nan Novara Miss Assunta te wè m pi pal pase nòmal. Lè sèvez nan restoran an te pote kafe l ak lèt ak franch griye tankou chak maten, li te ofri m kèk tou.

Chapit uit - vòl la nan vale yo

Lè m te pase anpil tan nan Novara, lavi a te sanble chanje: petèt paske m te ale vizite granpapa Turi e m te pale avèk li san enteripsyon pandan tout apremidi. Li te rakonte m anpil istwa sou lavi li ak jan egzistans li te difisil yon fwa. Anplis de sa, k ap viv nan Novara mwen te gen opòtinite pou temwen evènman enpòtan ki te pase nan vil la. Pi wo pase tout gwo fonksyon relijye yo, pwosesyon yo, batèm yo, konfimasyon yo, men plis pase tout seremoni maryaj yo, te deplase m '. Lè sa a, maryaj yo te selebre nan aswè a, mwen prèske toujou al gade alantou ak zanmi m 'nan legliz la nan San Nicola.

Yon aswè mwen te wè yon lamarye ak yon rad blan soti akonpaye pa papa l. Blan tankou nèj, li te sanble ak yon poupe, li te tèlman bèl! Se Carmelina ki te marye ak Filippo. Mwen konplètman senpati ak reve: "ki moun ki konnen, yon jou li ta ka rive m 'tou...".

Nan epòk sa yo mwen te gen sansasyon etranj, te gen yon

bagay nouvo ak etranj nan lè a, mwen te gen premonisyon. Mwen te ajite e mwen t ap tann yon evènman ekstraòdinè rive. Ak an reyalye evènman an pa t 'tan pou vini. Vè midi, lapòs la te konn vini. Yon jou nan mwa jen mwen tandè vwa li t'ap rele: "Campo, gen lapòs". Mwen pran lèt la, li soti nan... Domodossola! Manman an te ekri sè li.

Mwen ouvri l brid sou kou jiskaske m preske dechire l epi li, te gen nouvel m t ap tann tout lavi m: anviwon 12 septanm manman m t ap vin Sicili pou vin chèche m epi mennen m nan nò! Depi kounye a mwen te yon jèn dam, lavni an t ap tann mwen e mwen te oblije jwenn yon travay. Konnen reyaksyon matant mwen an ta genyen, nan pridans mwen kache lèt la nan fon yon bokal ki te genyen yon lanmè tenten: si zizì te li l, pòv mwen... Pafwa tonton Micherillo, lè li pa t. k ap travay nan vilaj yo, te vin nan boutik la nan Novara. Pafwa li te vini ak zizì epi li te pè, li te di: "Manman ou pa ekri, fòk yon bagay rive li...". Mwen menm, mwen te pè pou yon lòt lèt ta rive ak kèk allusion. An reyalye, yon sèl jou a te rive, men erezman san okenn alizyon sou vwayaj la nan Sicily. Ete glise ale tou dousman pou mwen, mwen pa t 'kapab tann pou tann sa a éfréné fini. Travay te ede m pa reflechi epi pase tan jiskaske manman m rive. Pou fèt Assomption 15 out la tout pèp la te vle montre elegans yo epi nan laboratwa a te toujou gen anpil bagay pou fè, plis pase nòmal: anpil medam te vle montre nouvo rad yo. 13 out te dedye a travayè ki te kapab koud pwòp rad pa yo.

Mwen te mande zizì pou achte twal la pou yo par ak zanmi m yo. Li te dakò epi mwen te chwazi yon twal bèlj bon mache ak desen ne ble. Jenn dam nan atelye a koupe l pou mwen epi li mande yon travayè ki pi gran pou l ede m koud li. Jou fèt la mwen te gen yon nouvo rad tankou tout lòt moun.

Te gen kèk zanmi tou ki te soti nan Fantina. Youn nan yo te wè

pi popilè jip sere mwen an. Li pote yon moso twal epi li mande zizi: "Nyès ou dwe fè m yon rad, li tèlman bon nan li!". Mwen pran mezi li. Mwen te gen nan tèt yon modèl ke Miss Assunta te fè pou yon kliyan. Mwen te mande pou kèk tan koupe li epi eseye li. "Li oke, twal la se yon ti kras lou, apwopriye pou otòn. Mwen pral vini alantou 20 septanm."

Pandan se tan Carmelina, yon ti fi nan laboratwa a, envite tout zanmi l 'nan maryaj li, selebre yon aswè septanm nan legliz la nan Matris la. Avèk pèmisyon zizi mwen te ale nan seremoni an. Pami envite yo te gen tou yon dam ki soti nan Domodossola ki te anonse depa iminan li: "Concettina, jou ou yo konte nan Novara. Manman ou pral vin chèche w byento."

Aprè rafrechisman rich yo mwen tounen lakay mwen kontan. Jou yo te pase e festival Tindari a te rive 8 septanm, ane sa a wout trè long ki te blese nan rivyè a pa t sanble ditou ak enfini tankou premye fwa a, li te santi mwen tap vole. Lè nou tounen Castrangia mwen te enfòm zizi ke mwen ta rete pou kèk jou ak eskiz envante a ke laboratwa a ta rete fèmen jiska 12. Maten sa a kè m 'te bat. Nou te chwazi kèk fig Frans pou nou pote bay yon vwazen epi nou te ale nan Novara. Mwatye la mwen te wè manman m de lwen ap desann pis milèt la. Mwen kouri vin jwenn li epi anbrase l ak tout fòs mwen te genyen nan ti bra m yo. Zizi te kòmanse rele "Poukisa ou te vini toudenkou? Ou panse ou ka pran Concettina ale?". "Wi - reponn manman an - nou prale nan twa jou". "Ou pa kapab, ou dwe prepare rad la pou yon dam Fantina". Se te yon lòt eskiz pou kenbe m 'tounen. Li t'ap rele san rete. Mwen t ap touche syèl la san pwoblèm ak yon dwèt. Sèl regrèt mwen ta pa t ka vizite granpapa Turi ankò.

Nan aswè 14 la nou te dine. Zizi sèlman ouvri bouch li pou joure manman m: "Kouman ou oze wete l nan men m, ou pa gen kè, ou fè m soufri twòp, mwen pa konsidere w yon sè ankò." Mwen te

wè Michelillo ak dlo nan je pou premye fwa. Anba koki li ki graj ak di tankou bwa, evidamman kèk gout limanite te rete nan prizon. Nan lòt men an, mwen te vin frèt tankou mab epi yo pa te deplase ditou.

Mwen pa t dòmi yon wink nan mitan lannwit, dè milye de panse te kouri dèyè lòt chaotiqueman nan tèt mwen epi mwen pa t 'kapab tann pou maten rive pou mwen te kapab ale. Manman an te kòmande taksi a nan men yon mesye yo te surnome "cauzi i lupi" (pantalon lou). Nan dimanch maten byen bonè, nou leve, nou fè yon dènye manyen nan valiz la katon epi nou di tonton nou orevwa. Lè matant mwen soti nan chanm li a ak dlo nan je, ak cheve l bese, li lage tèt li nan pye manman m, li mande: "Kounye a, mwen pral touye tèt mwen epi ou pral gen yon lanmò sou konsyans ou pou tout rès ou. lavi!Tanpri, ou mwen mande li sou jenou m - li te di - Mwen se jis yon fanm pòv, pou kont li epi trete tankou yon bèt pa yon fo mari, pèsonn pa renmen m.Sè mwen, mwen mande w pa wete l mwen, gen pitye, ou pa gen dwa kite m 'pou kont li, li te grandi nan mitan nou tankou yon flè epi kounye a pa gen rekonesans!"

Avèk cheve dezole ak yon figi k ap koule ak labou, li frape tè a, madichon tout linivè a. Manman m te konprann sè l te vin danjere e li t ap pèdi tèt li, li te enpasyan. Sepandan, li pa t deplase, li pa t kite pitye pou tèt li, li te soud nan allusion li yo, li gade nan distans la ak tann pou la fen nan dram li a. Lè matant mwen te reyalize ke manman m te fikse, li te kouri antre nan chanm li, li refize nou yon dènye orevwa. Menm lè nou pati, li tounen nan lari a ap madichon, pandan nou t'ap mache ale nou te wè l' retresi jiskaske li tounen yon ti boul nwa ki melanje ak wòch yo. Petèt mwen te mechan anvè li, menm jan timoun yo sèlman kapab ye, men mwen sonje ke pandan m t ap kite kay li a pwoteje pa men manman m, lè m te wè li t apral disparèt devan je m, tout

resantiman mwen te toudenkou tounen afeksyon. epi mwen te santi yon santiman konpasyon pou li (anpre mwen te aprann ke pandan kèk mwa li te kriye nan lari kòm si mwen te mouri).

Nan plas Bertolami pòt taksi yo louvri. Soti nan fennèt la mwen fè yon siy bay tout moun mwen wè jouk nan fen vil la. Pandan vwayaj la mwen te obsève ak yon doulè nan kè m panorama ak vil la ki tou dousman deplase lwen gade m', nou rete an silans pou yon tan long jiskaske mwen wè lanmè a. Depi kounye a mwen te lwen Novara, definitivman! Panse opoze te goumen nan tèt mwen epi mwen pa t'kapab kontwole yo, Lè sa a, mwen leve lè manman m' te karese m', avèti m' ke nou te rive. Lè sa a, mwen te renmen anpil peyi sa a ke mwen te deteste pou lontan akòz lavi tris mwen te mennen an. Nan estasyon Vigliatore te gen gwo konfizyon, anpil tankou nou t'ap pati nan nò ak valiz katon yo ak lòt sak.

Yon van mens soti nan lanmè a epi mwen te santi sèl la gou bouch mwen. Yon bèl santiman ke mwen te santi pou premye fwa. Nou tann tren an pou yon demi èdtan. Pou mwen se te nouvo lè. Moun yo te chante chante popilè "Pwofesè, di m ki te vini an premye, poul la oswa ze a." Tout moun t'ap retounen soti nan vakans sou kontinan an. Yon fwa nou rive nan Mesina, mwen wè ak sezi cha yo monte bato a. Se te mitan mwa septanm nan e nan syèl la trè ble ki anlè detwa a, plizyè milye iwondèl t'ap fè wonn. Avèk vòl yo, yo t'ap brode rèv mwen an: finalman retounen viv ak fanmi m. Mwen te eseye wè Bondye nan mitan background sa a klere epi, menmsi mwen pa t'wè l', mwen te remèsye l'nan fon ti nanm mwen. Apre inonbrabl èdtan nou te desann lavil Wòm pou pran, apre plis èdtan nan ap tann, tren an nan Milan, kote te gen yon lòt chanjman nan tren pou Domodossola. Se te yon rèv. Nan tren sa a, manman m te salye plizyè moun li te konnen. Tout moun t'ap mande kote l te soti e

kiyès fi avè l la. Yo pa t konnen li te gen yon lòt pitit fi.

Mwen te obsève peyizaj yo: mwen te wè ak sezi Lake Maggiore ak zile yo, Lè sa a, mòn yo. Mwen te mande konbyen tan sa te genyen pou nou rive, paske m te konnen vil la te nan yon fon ki te antoure pa mòn. Nou te rive nan Domodossola nan fen maten an. Syèl la te gri, lari yo te sanble yo te pentire tou nwa, moun yo te mache ak yon pa detèmine pandan y ap gade tè a, menm rad yo te nwa. Nan estasyon an papa t ap tann nou ak ti frè m nan ke mwen te wè nan Sicily dezan anvan. Bo ak bon akolad. Pandan nou te ale lakay mwen, mwen te eseye dekouvri kote ki ta byento vin vil mwen an. Mwen te konte fenèt kay yo men yo te tèlman anpil ke mwen te pèdi tras nan kalkil mwen yo. Te gen twòp fenèt, ak twòp kay youn anlè lòt. Yo te tèlman wo ke je m 'te pèdi nan syèl la.

Mwen te santi tèt vire. Dè milye de kesyon te bulle nan tèt mwen, vini ak ale avèk enpasyans. Pandan vwayaj la mwen pa t 'kapab pwononse yon sèl mo. Apre sa, lakay mwen, mwen te gen yon lòt sipriz lè m te wè sè m yo, mwen te sonje sèlman nan foto yo. Yon lòt sipriz se te kwizin nan ak koule a, tiyo a ak recho a gaz (nan Novara pa te gen okenn dlo nan kay la epi nou kwit ak bwa). Nan aswè, Comare Grazia te vin vizite nou ak pitit fi li Caterina. Menm vwazen yo te vle rankontre m. Nan demen aswè papa te mennen m nan sinema. Youn nan pi bèl sware nan lavi m ke m ap sonje pou tout tan, jiska dènye jou a. Mwen te finalman ak papa m, anvan mwen te renmen l tankou yon moun renmen yon papa absan, kounye a mwen te admire l epi finalman pou premye fwa mwen te santi m pwoteje kòm si mwen te Princess li. An brèf, mwen te santi mwen t ap mache anlè nyaj yo, mwen te ateri nan yon lòt pwen nan linivè a.

Chapit nef - Pòt syèl la

Avan li te kite Sicily, manman m te rive jwenn m yon travay nan fourrier la epi apre de jou li te akonpaye m nan travay. Nou te kite kay la byen bonè nan maten: mwen te trè eksite pa nouvèl sa a.

Nan papòt la miss Tilde te akeyi m ki te banm yon gwo souri e ki te pran m nan men, yon fanm ki amical e agreyab. Tilde di m an milanèz "Bonjou bela tusa (ti fi), vini, kite m prezante w tifi k ap travay avè m yo: Nella ak Teresina. Yo gen anpil eksperyans, y ap moutre w kijan pou w travay. Si genyen. nenpòt pwoblèm - li te ajoute - pa wont mande". Se konsa, nan yon bat je mwen jwenn tèt mwen ak nouvo travay mwen an.

Mwen te deja santi mwen grandi e pou make chanjman sa a nan lavi Bela Tusa, peryòd li te rive pou premye fwa. Li pa t 'konnen anpil bagay sou sijè sa a, men nan istwa yo li te tande nan men pi gran zanmi li yo nan Novara, li te konprann ke se konsa yon moun te transfòme nan yon jèn dam. Li te konprann ke li pa bezwen siyal sa a pou yo te yon fanm: li te deja akòz tout sa li te aprann, li te konnen ak renmen. Li pa t 'yon cheni ankò e li

te sibi metamòfoz nan yon papiyon. Li te soti byen lwen epi nan kèk minit li te pase soti nan yon mond nan yon lòt. Li te jwenn tèt li pou kont li e li te trè fyè de li.

Pandan se tan, mwen te kòmanse abitye ak nouvo travay la. Lè sa a, yo te itilize kolye fouri pou tache ak rad. Po yo te mouye ak yon eponj epi finalman kloure sou yon tablo an bwa pa rale yo soti nan tout kote. Mwen te sonje lè nan laboratwa a nan Sicily mwen kraze plon yo mete sou anba a nan rad mwen. Isit la tou te gen kèk mato sou dwèt yo. Si te gen yon ti kras nan solèy yo te seche nan jaden an nan lari a, kidonk mwen te oblije aji kòm sentinèl pou presye mouton Pèsik, rena, vizon ak po rat-musqué. Pandan m t ap okipe yo mwen te renmen gade machin yo ak moun ki t ap pase. Mwen menm respire lafimen tiyo echapman machin yo epi mwen te eseye tranpe nan sant vil sa a, se konsa nouvo ak entoksikan pou ti fi a ki te grandi nan lè pi. Vil la te pase devan je m 'ak mwen menm pèdi tras tan. Papa m te esplike m ke lajounen an te divize an èdtan, alòske lè m t ap viv nan Castrangia mwen te sèlman konnen solèy la leve ak kouche. Pafwa pandan m t ap okipe po yo yon dam aje ki sot nan etaj anwo a te vin kenbe m konpayi. Li te pale nan piedmonte sevè e mwen pa konprann yon bagay: "Ki bèl blag, da ndua ti vegnat (ki kote ou soti)? Cuma ti se ciamat (kijan ou rele)?" mwen chanje. "Ti mi capisat mia (ou pa konprann)?" Lè po yo te sèk Miss Tilde koupe fòm kou yo pou koutiryè ki te kòmande yo.

Ti kras pa ti kras mwen te aprann mete padding a frisellina, bouk la alantou li ak Lè sa a, pawa a. Akòz kapasite mwen yo, mwen te kòmanse resevwa lajan pòch chak semèn e byento yo te mete mwen an konfòmite ak mak pansyon yo. Mwen te santi m pi gran. Nan laboratwa a te gen yon radyo: mwen te renmen tandè chante yo. Lè sa a, frijidè pa t komen men jèn dam nan te posede yon bwat glas ke li te ranpli ak blòk glas yon mesye ki te

pase ak yon charyo nan lari yo nan vil la. Bwè dlo fre konsa te nouvo pou mwen. Yon recho bwa bon mache chofe kay la. Li pa t gen telefòn men lè li te bezwen rele kliyan li voye m bay matant li, pwopriyetè yon konpayi konstriksyon ki gen plizyè travayè. Pami sa yo, azar, mwen te wè li pou premye fwa... Men, sa a se yon lòt istwa ke, si mwen gen tan ak dezi, mwen pral rakonte nou pita.

Lakay mwen te byen manje, nan aswè nou te soti vizite sant vil la ak twati wòch li yo ak boutik ak bèl fenèt. Samdi mwen te ale ak manman m nan mache a, ki okipe yon bon pati nan sant la, lè m te kite travay nan mitan jounen an. Nou te achte twal pou fè m yon manto. Li te karo. Mwen te inogire li nan strutting bagay mwen an nan mès minwi nan Nwèl la. Nan ti bout tan, yon lavi kontan.

Kanaval rive. Nou te asiste fèt lavèy nouvèl ane a nan teyat Galletti ak yon fanmi ki toupre nou. Se te yon rèv yo wè bal masquerade nan mitan jwe limyè fosforesan yo.

Samdi ki vin apre a lè mwen leve yon bagay te mal. Mwen tap kriye paske manmanm pat banm mayezi San Pellegrino. Yon kouzen li te rive soti nan Martigny. Li te manje midi avèk nou. Nan apremidi a mwen te santi m etranj, li te sanble ke kontantman mwen te fini. Papa akonpaye kouzen li nan tren an, apre sa nou te dine.

Nou pa t al fè yon ti mache aswè a. Papa di Manman: "Mwen pral vizite zanmi m yo nan bar la." Anviwon 10 pm li te retounen lakay li ap jemi ak anfle ak yon figi pal, petrifye pa yon gwo doulè nan pwatrin li. "Teresa, fè m 'yon kamomiy." Pandan papa t ap gaspiye sou kabann nan, mwen te kouri ak yon matant pou m rele yon doktè 50 mè. Li te vini imedyatman, men nan entre-temps papa m 'te sispann viv. Nou te aprann pita ke aort la te pete. Pa ta gen anyen pou fè kanmenm, papa te mache nan pòt syèl la epi li te vole nan syèl la. Se te 17 fevriye 1951. Tout

nwit lan mwen te rete ak je m fikse sou kò papa m dekouraje. Tèt mwen t'ap vire, yon melanj de migrèn ak vètij ki te prèske pran m 'nan chanm sa a kote tout objè yo te vin rayi paske yo te temwen yon lanmò enjis. Mwen pa janm sispann panse ak papa m ak sò mechan ki t'ap tann mwen nan Domodossola, dlo pa t 'kapab soti nan je m' ankò paske yo te vin sèk nan kriye. Bondye sa a mwen te imajine lè m te depa nan limyè klere tou sou kanal Mesina a, ki kote li te kache tèt li? Poukisa li te abandone nou? Poukisa li te twonpe m konsa? Poukisa kounye a mwen te jwenn papa m 'yo te wete l nan men m' pou tout tan? Ki pwentraj sa a te genyen? Kounye a ke Bondye isit la nan Domodossola te sanble diferan, byen lwen, flotant, li te sanble te fè nan fènwa, flotant ak impalpable, anmè, yon Bondye mwen pa te konnen ankò si yo fè konfyans ankò oswa inyore pou rès jou mwen an. Pandan nwit ak nwit mwen te rete an silans, m ap veye ak je m te fatige nan fènwa a, prèske espere ke ak arive lajounen tout bagay ta retounen jan l te ye anvan an. Nan epòk lapenn sa yo, ak fanmi m nan kwen yon gwo twou san fon, mwen te konprann ke syèl la pa t kote pou ti fi.

Youn nan sware sa yo, nan premye èdtan nan maten mwen tonbe e apre yon dòmi toumante mwen plonje nan yon rèv dous: mwen jwenn tèt mwen sou lak la, Lè sa a, papa m 'parèt mwen ak je l' ak figi l 'ak plonje nan yon limyè selès. Koulye a, figi l 'pa souffri ankò e li te bèl ankò. Li souri m dousman, li pran men m, li anbrase m epi li kòmanse pale avè m. "Pitit mwen - li te di - sa mwen vle di ou kounye a se lanmou mwen, tout byen mwen vle pou ou. Sikonstans yo te vle di ke nou pa konnen youn ak lòt. Mwen regrèt pa te wè ou grandi ..." .

Pafwa mwen panse ak rèv sa a ak dènnye vwayaj mwen an, mwen panse ak lè Seyè a pral rele m ', mwen renmen imajine ke lè mwen travèse pòt syèl la papa m' ap tann mwen, abiye tankou

aswè sa a li mennen m 'nan sinema: ave l nou gen anpil bagay pou nou di lòt, fòk nou pou tout tan rekòmanse konvèsasyon sa te entèwonp nan sware frèt sa a fevriye. Se ta pi bon fason, mwen panse, kòmanse dènye vwayaj mwen an.

Manman te kite nan dezespwa ak kat timoun ak pa gen okenn pansyon paske papa a te yon senp kòdonye. Tout frèt ak tout doulè nan mond lan te desann sou fanmi pòv emigran nou an.

Byen lwen peyi nou, lwen lavi, nou te grenn sab trennen pa van dezè a.

Manman m te pèdi tèt li ak tout nanm li. Li te vin tounen yon kokiy vid. Kò li te kontrakte tankou yon moso bwa, li pa janm sispann pèdi pwa ak gade pèdi li, nan yon figi pal ak san ekspresyon, te rete fiks pandan tout minit nan direksyon yon pwen byen lwen, nan direksyon tonm papa l '. Li te vin tankou yon fantom posede pa enposib pou bliye. Mwen te santi moman sa a lè li ta tonbe epi koule nan yon dezespwa ki pa gen okenn fason soti. Mwen te eseye souke l ', mwen te pale ak li ap eseye aplodi li. Ekstrèmman, wòl yo te konplètman ranvèse: li te pitit fi a ki te konsole manman l ', rakonte istwa li yo prepare li pou lavi san mari l ' ak ede l 'bliye. Mwen menm, pi gran pitit fi a, mwen poko gen 15 an.

Aprè dine mwen tounen al travay nan fourrier a pou touche kèk santim plis. Se mwen menm k ap eseye kenbe flanm espwa a vivan. Men, nan fen manman m, mwen pa konnen ki jan, petèt ak fòs nan dezespwa, ant yon rèl ak yon lòt pran lemonn antye sou zepòl li epi tou dousman tounen nan yo te yon koutiryèr, koud kèk jip ak rob.

Chapit dis - Bèl tusa a

Nan mwa me menm ane a, ti frè m nan te tonbe malad ak lawoujòl e mwen te pran l tou, mwen pa t gen kontra l lè m te timoun. Pandan m te nan kabann mwen tande manman m louvri pòt la. Yon moun te sonnen pòt la. Lè sa a, mwen tande vwa zizì ak Michelillo. Mwen te enkyete: anvan yo pa t janm mennen m 'Domodossola wè paran m' ak kounye a yo te parèt. Yo te rete pou anviwon yon semèn, apre sa te kite yon ti kras desi paske yo te espere ke mwen ta retounen avèk yo nan Sicily. Nan mwa Novanm, yon lèt ki te bòdi an nwa te rive. Manman an te pè e men l t ap tranble lè l te ouvri l. Mwen te wè li kriye: zizì te anonse lanmò granpapa Turi. Yo te jwenn li mouri nan peyi Bordonaro 8 Novanm. Li te gen 87 an. Ane annapre a te gen yon lòt desepsyon menm pi gwo, lè pa chans investigasyon yo te mennen nan kòz la nan lanmò akòz toufe ak yon mouchwa nan gòj la, yo te jwenn pandan egzhumasyon an. Krim nan te komèt pa yon fanm ansanm ak frè li, vwazen nan peyi a, yo vòlè

pansyon an nan 11,000 lis. Apre li te pase 24 ane nan prizon e li te pase 12 ane pou konplisite.

Mwen te kontinye tris. Ak ti kòb nou pa t 'kapab pase ak 5 moun. Madmwazèl Tilde te konseye m pou m pran yon fo revokasyon pou m te ka anrejistre nan biwo travay la. Mwen souvan te ale tcheke si te gen nenpòt travay, men te gen ti espwa. Nan mwa avril '53 mwen te aprann ke yo te anboche kèk tifi nan yon faktori. Yo pat bezwen li, papa yo te gen travay. Se konsa, mwen te ale nan biwo a pou m pwoteste: mwen te bezwen travay plis pase lòt yo. Nan mwa me finalman mwen te antre nan yon faktori kote yo te pwodwi bann elastik, lasèt soulye, riban ak tubulaires pou fil elektrik. Travay di ak orè chak semèn 6-13 ak 13-21. Nan entèval yo tou mwen te ale nan fourrier pou konplete salè m 'ak bay manman m' soulajman.

Out rive. Pou jou ferye yo, Comare Grazia te oblije ale nan Sicily pou vizite manman aje l '. Mwen te deside tou ale ak pitit fi mwen Caterina. Nou te pati nan tren pou Milan epi answit pou Wòm, kote nou te rive nan mitan lannwit. Nou te oblije tann kèk èdtan pou tren an nan Sicily.

Nan estasyon an nou te jwenn kèk nan vilaj parèy yo, ak nan mitan yo yon aktè tinen soti nan Novara, Salvatore Furnari, ak yon sòlda ki gen non mwen pa sonje. Pandan Madan Grazia te

repoze sou yon ban, mwen te envite Caterina pou yon ti mache. Yo mennen nou nan Piazza Esedra pou nou manje mottarello. Li te santi tankou mwen te kòmanse vini nan lavi ankò.

Lè tren an te deja gen anpil moun rive, Madan Grazia te prese monte ak de valiz. Tren an pa t kanpe nèt epi li tonbe plat sou ray yo. Caterina, mwen menm ak tout foul moun yo te rele nan pye Papa Etènèl la pandan nou te rale li plen ak boul, men miraculeuse vivan. Li te refize mennen l'hopital. Apre yon èdtan tren an pati. Anvan midi nou te rive nan estasyon Terme Vigliatore kote nou te pran bis ki te mennen nou Novara Sicilia, envite zizì ak Micherillo.

Yo te akeyi nou kòm envite onè. Nou tout twa te nan kabann lan jou lannwit sa a, Caterina ak mwen pa t dòmi yon wink. Madan Grazia te plen doulè. Menm jou lannwit sa a, te gen yon sipriz: kèk jenn gason te fè serenata nou ak gita ak violon, men tonton Michelillo, anbete, fè yo kouri.

Manman Caterina te pase prèske tout tan li nan kabann nan. Li soti sèlman de fwa nan dis jou pou l vizite manman l ki aje. Nan apre midi mwen te ale vizite kamarad klas mwen yo ak zanmi m nan laboratwa a. Yon jou mwen wè tou yon kondisip lekòl ki vin anbrase m. Li te kenbe yon bisiklèt nan men an epi mwen te mande l 'mennen m' pou yon woulib. Lè sa a, Novara pa t janm wè yon ti fi sou yon bisiklèt. Le pli vit ke li te jwenn, zizì reprimande m ': "Ou te vin tounen yon chwèt, mwen pa ta janm imajine bagay sa yo."

Retounen nan Domodossola, Madam Grazia te gen difikilte pou refè. Apre sezon otòn sa a, doulè artroz te pran plis pase. Li te sèlman pran kouraj lè li te ale ak fanmi li nan kèk fèt, kote mwen te envite tou.

Mwen te tounen travay nan faktori a ak nan fourrier la, men mwen te bezwen nouvo eksperyans. Yon jou, pandan l t ap vizite

pawas San Gervasio ak Protasio, Don Giuseppe Benetti te pwoche bò kote m pou l poze m kèk kesyon. Mwen te konfyè nan li tout lapenn mwen yo. Li te ankouraje m e li te di: "Vini nan oratwa a dimanch apremidi. Se la w ap jwenn prezidan Aksyon Katolik, Signorina Germana, ki pral prezante w tifi yo epi ki pral ba w anpil bon konsèy. Mwen imedyatman jwenn tèt mwen alèz: ak yon ti timidite mwen te kòmanse fè zanmi. Mwen te pè pa konn pale men ak èd Bondye mwen te simonte premye difikilte yo. Mwen vle li jounal asosyasyon an admire fondatè a Armida Barelli: gras a li lavi mwen te amelyore. Lè chanjman nan faktori a te pèmèt li, mwen te ale nan mès maten a 7, kote mwen te rankontre Don Benetti, ke mwen te konsidere kòm direktè espirityèl mwen an. Dimanch mwen te ofri pou m pase inèdtan nan bon laprès kanpe devan legliz la. Apre sa, yo te envite m pou m rantre nan konsèy ACLI a. Avèk tout angajman sa yo mwen te santi mwen enpòtan ak akonpli.

Kòlèg mwen yo nan faktori a te konsidere m 'magouyè, men mwen pa t' alèz, an reyalyte mwen te priye pou yo epi mwen te rele yo tounen lè yo te pale vilgè nan chanm yo chanje anvan yo kòmanse shift la.

Chapit onz - figi porselèn

Yon dimanch ete prezidan Aksyon Katolik Alman an te òganize yon vwayaj nan mòn yo. Avèk ti kòb ki te rete a mwen te kapab peye pri vwayaj la. Nou te rive nan otobis Goglio, Lè sa a, nan telefè pou Alpe Devero ak Lè sa a, sou pye nan direksyon pou Crampiole. Mwen kontanple bote nan mòn yo kouvri nan flè: Rhododendrons, buttercups, orkide sovaj. Blueberries pou fè fèt sou. Kabin ak twati wòch ak fenèt an bwa ki soti nan rebò fenèt yo pandye klere wouj ak woz jeranyom. Mwen mande Germana ki kote wout la fini. "Lè nou fatigue nou pral kanpe pou yon manje midi chaje." Anviwon 1 pm nou te sispann bwè dlo klè ki soti nan yon wòch nan direksyon pou fon an. Apre nou fin manje, lapriyè ak chante nou pati pou vwayaj la retounen. Mwen t ap tranble ak kè kontan: mwen pa t janm pase yon bèl jounen konsa. Lakay mwen te di manman m tout bagay epi m te wè l ap souri.

Chak fwa mwen te resevwa lapòs nan men yon zanmi Novara Sicilia: li te mande pou l jwenn yon travay nan Domodossola pou nou te ka rankontre. Mwen te trè konfonn men kontan ke yon moun te renmen avè m '. Te gen yon ti gason ki soti Domodossola tou, men mwen pa t renmen l: nan maten li te bwè yon piki grappa epi li te toujou gen machwè wouj.

Meditasyon maten yo te montre m chemen ki mennen nan

kouvan an, men an menm tan mwen te renmen timoun yo ak lide pou m te kòmanse yon fanmi. Mwen te konfyè tèt mwen nan volonte Bondye. Mwen te pase dimanch aprèmidi nan oratwa a ap planifye angajman yo chak semèn nan katechism ak zanmi m yo. Kèk dimanch nou te ale nan oratwa nan vil vwazen yo. Vwayaj bis la te deranje m, men kouraj te genyen kèk ti soufrans.

Sou 1ye me 1954, ACLI a ak oratwa a te òganize yon vwayaj: yon pelerinaj nan Sanctuaire Madonna di Oropa a nan maten ak yon rasanbleman pa Onorab Pastore a nan Biella nan apremidi. Mwen te youn nan premye moun ki te enskri ansanm ak yon zanmi m 'ak konpayon li Pierino. 2 bis plen jèn pati. Pami yo yon ti gason blond timid ke mwen te deja wè yon kote. Se li menm: travayè nan konpayi konstriksyon kote mwen te ale rele kliyan fourrier la. Pierino prezante'm li: li te kouzin li. Pandan jounen an li pa janm kite gade l sou mwen. Lè m rive lakay mwen mwen di manman m sou sa. Nan aswè annapre mwen te wè l anba ti balkon chanm ki te nan premye etaj la. "Manman, manman, vin wè: gen ti gason mwen te rankontre nan Biella". Epi li ak yon demi souri: "Li evidan ke li se kourtwazi ou." Nan denmen aswè, mwen te soti ak yon vwazen, mwen jwenn li devan mwen. Li te mande timidman si li te kapab vini avèk nou. Yon ti kras ensèten mwen aksepte. Nou kase glas la lè nou pale sou sa ak sa. Yon fwa chanjman apremidi a nan faktori a te fini li te akonpaye m lakay mwen. Yon aswè mwen te mennen l pou m prezante l bay manman l ki te byen akeyi l. Nan tan lib li li te ale nan oratwa a. Lè sa a, ti gason ak tifi yo te separe, sèlman nan fen reyinyon an te kapab rankontre. Nou te patisipe tou nan reyinyon ACLI yo.

Manman m, malgre li te soti Sicily, kote de ti gason ki te renmen youn lòt pa t ka soti pou kont li, te ban nou konfyans epi nou te kòmanse yon vwayaj lapè. Giuse te di m ke li te rankontre papa m: pou l touche yon ti kòb, depi te gen 4 timoun epi se sèlman

papa a ki t ap travay, depi ti gason li te fè kèk komisyon pou finansyè kazèn nan kèk pa nan kay li. Pafwa li te pote soulye yo bay papa m 'pou reparasyon. Mwen tande ak plezi.

Li te di m yon lòt bagay: lè 16 septanm 1950 mwen te pase Wòm pou m rive Domodossola, nou te rankontre nòmalmman. Giuse, jan mwen toujou rele l ', te rive sou bisiklèt pou Ane Sentespri a. Yon vwayaj avantur: li te kite Domodossola ansanm ak yon prèt ki soti nan fon an ki te pedale byen vit nan bòt mòn. Li te prèske enposib swiv li. Li te kanpe sèlman lè li te wè kèk jaden legim pou jwenn kèk sòs salad. Mwatye vwayaj la Giuse te rete pou kont li. Nan wout la li jwenn yon machann nan lari ak yon vye bisiklèt ki chaje ak tenten pou l vann. Yo te kenbe youn ak lòt konpayi jouk lavil Wòm.

Out rive. Faktori a t ap fèmen pou jou ferye e mwen te deside al vizite sè m nan Rosa ki t ap konvalesan nan ti mòn yo sou Lake Mergozzo. Mwen mande mè ki te dirije kay la pou yo rete pou kèk jou. Mwen te jis mansyone lide sa a bay Giuse. Te gen lòt ti fi nan jou ferye nan kay la. Pami yo se nyès èstetisyen yon mè. Nan maten 15 la, fèt Assomption la, li rele nou nan chanm li apre lamès pou nou pratike. Li te ranpli figi nou ak divès kalite krèm, maskara ak lipsticks: nou te sanble ak estati sir. Nan manje midi, matant lan rele nyès li tounen: pa t gen okenn sans pou l trete nou konsa.

Nan apremidi, gade lak la depi nan fenèt la, mwen wè Giuse sòti. Mwen pa t 'vle yo te wè ak figi porselèn sa a. Lè w wè m nan pòt la li prèske pa rekonèt m. Mwen te mande eskiz, mwen eksplike ke li te yon eksperyans ak lòt ti fi yo te tou transfòme. Nan apremidi a nou te mache nan jaden an nan kay la. Vè aswè a, li salye m ': "Nap wè byento, nan Domodossola, men ak figi ou pwòp ak fre tankou anvan."

Chapit douz - Violette

Yon fwa de semèn yo nan jou ferye yo te fini, mwen te retounen nan travay nan faktori a sou chanjman ki soti nan 1 pm a 9 pm. Pandan m 'te fil bobin nan file koton machin yo mwen te panse sou Giuse, men an menm tan an mwen pa t ' gen yon gwo anvè wè li. A 9pm sirèn lan sonnen e kè m te kòmanse bat vit. Èske w gen so katab la, nan sòti nan pòtay la mwen te wè yon bisiklèt nan semi-fènwa a. Se te reyèlman li: li te vin jwenn mwen, timidman gade figi m ', li di: "Mwen renmen ou tèlman senp". Li fè m chita sou tib bisiklèt la epi li mennen m lakay. Nou fè echanj yon senp bonswa bonjou. Sa te rive prèske chak jou. Nan dimanch aprèmidi, nou te pran kèk woulib bisiklèt nan ti bouk ki tou pre yo. Yon jou li mennen m lakay li pou l prezante m papa m ak manman m, de sè ak yon frè. Ti kras pa ti kras li tou prezante m 'bay tonton li yo ak kouzen li yo kòm yon zanmi.

Lè manman m te wè nou depi nan balkon li te fè nou monte nan kay la. Pandan ke li te renmen ti gason sa a, mwen te trè deside. Jou ki te 8 Desanm, jou Immaculate Konsepsyon, jou non mwen, sonèt la sonnen. Se machann flè a, ki te remèt mwen yon bouquet oeillet wouj. "Manman, Giuse voye m 'pi bon volonte li!". Ala yon desepsyon lè mwen ouvri nòt la: se pa li, men se yon ti

gason 14 an mwen te rankontre pa chans. Li te di "Mwen renmen ou" ak siyati. Petèt li te panse mwen te laj li.

Nan lavèy Nwèl, Giuse te parèt ak yon gwo vaz kolore plen chokola ak yon kat salitasyon. Mwen te remèsye l e nou te ale nan mès minwi ansanm. Lè'l tounen lakay li di'm: "Demen mwen oblije ale ak fanmi'm pou'm manje midi ak fanmi'm. Mwen pral wè'w ankò jou bòks". Nan maten 26 la mwen di manman m "mwen pa soti ak ti gason sa ankò, mwen remèt li vaz la, mwen pa vle angajman". Epi li ak yon gade sevè: "Ou fou, ou te ka fè li si ou pa te deja manje chokola yo."

Nan jou ki vin apre yo, Giuse te vin chèche m nan travay kòm dabitid. Sou wout la a pye oswa sou tib bisiklèt la mwen prèske pa pale avè l. Joudlan 1955 mwen te ale nan lamès. Li te la tou e finalman li te akonpaye m lakay mwen. Nan pòt la li di m ': "Èske mwen ka konnen ki sa ou gen nan tèt ou fè m 'soufri konsa?", ak yon dlo nan je l' chape. Paille sa kase do chamo a epi mwen ba li yon souri. Li ba'm yon bo epi li di: "Apremidi a map vinn vin cache w pou'm ale nan vèy sou mòn Calvario. Aprè vèyp yap montre yon fim nan klib ACLI." Mwen te aksepte e nou te di orevwa. Mwen rapòte l lakay mwen epi manman m di ak kè kontan: "Ou pa ta jwenn yon bon ti gason konsa ankò."

A 2 pm nou te pati pou kalvè sou wout milèt la ak chapèl yo nan Via Crucis la. Yon fwa nou rive nan Sanctuaire nou te chante vèp epi apre benediksyon an nou te ale nan klib la. Mwen pa sonje tit fim nan, men li te trè raz, se konsa mwen sijere nou tounen nan vil la nan sinema Catena, kote nou jere jwi yon fim ki pi bon, ki rele "Violette".

Nan mwa avril, vwayaje ak tren an nan fon an Vigizzo ak Centovalli yo, nou te ale ak paran li nan festival la flote flè nan Locarno. Nou te rankontre parenn Giuse a, ki te prezante m kòm "mennaj". Li mete men l nan pòch li, li pran 10 franc Swis nan

bous li, li bay Giuse yo epi li di "Bon fèt, kilè w ap marye?". Nou te gade youn lòt, nou pa t janm pale de sa.

Nan jou sa yo nou te kòmanse amize lide nan maryaj. Nou menm te pale de sa lakay nou. Manman an te kontan men an menm tan te gen kèk posiblite finansye. Piti piti nou achte kèk dra ak kèk kilòt. Nou pa te gen okenn bezwen patikilye. Nou te ale chèche yon ti apatman modès. Nou te jwenn li nan ansyen distri Motta ak Se poutèt sa te fikse jou maryaj la: Lendi 19 septanm. Mwen te ale ak manman m nan boutik twal Panzarasa pou m achte dantèl pou rad nòs la epi m te mennen l bay Madan Tilde, fourrier la, ki te toujou pwomèt mwen pou m fè l ak afeksyon.

Nan meri a manman m te oblije siyen bann maryaj yo paske m te toujou minè. Paran Giuse te kontan tou. Nan pawas la Monseyè Pellanda te di nou bèl pawòl ankourajman: "Toujou rete modès ak anpil lafwa pou nou fè fas ak lajwa ak lapenn lavi a rezève pou nou. M ap kite nou jwenn kourè wouj la nan nèf la".

Nou te oblije prepare lis fanmi ak zanmi yo t ap bay favè yo kòm dabitid. Trè kèk envite. Manman Giuse te di "De pa fanmi". Dousman nou rive nan 35 moun. Yo te chwazi temwen yo: Carmelo tonton Giuse a ak pou mwen Pierino, achitèk reyinyon nou an. Yon semèn anvan maryaj la oratory mesye yo te dirije pa Don Giuseppe Briacca prepare yon fèt pou nou. Mèt Furiga te pentire yon foto bonjou sou tablo a epi li te kreye yon woulo liv ak lis zanmi yo. Te gen tou yon tab kouvri nan patisri ak bwason. Pa t janm gen yon fèt konsa nan oratory a. Legliz Kolèjye Sen Gervasio ak Protasio te ke yo te renove ak pave a te plen ak debri ak wòch, men kèk fanm vle fè tout sa yo kapab netwaye li nan onè Giuseppe ak Concetta.

16 septanm, Zizi ak Micherillo te rive, deplase paske Concettina t ap marye epi li te oblije akonpaye l sou lotèl la, pran plas papa l ki pa t la ankò.

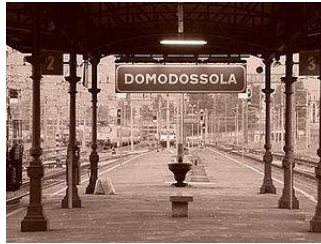
Pandan se tan, kèk ti kado te rive: yon chodyè kafe, yon moulen kafe, linèt rosolio, ansanm sokoup ak kouver nan men fanmi ak zanmi ki te resevwa favè a, yon seri kwizin nan men Pierino ak tonton li yo. Aksyon Katolik Fanm yo te ban nou yon tablo bò kabann ak Sent Fanmi an, asistan Don Benetti yon bèl vaz flè vèt ak dekorasyon an ajan.

Jou lannwit sa a anvan te long. Mwen te panse ak manman m ki te rete ak twa timoun piti ak kèk resous. "Ou pa gen lafwa, èske lekòl oratory pa te aprann ou ke gen toujou Providence nan lavi?", mwen te di nan tèt mwen. Lendi 19 la mwen leve a sèt. Madan Tilde rive nan rad dantèl la. Li abiye m epi li ajiste vwal mwen te achte nan Milan. A 9h nan maten taksi a rive mennen m legliz. Mwen te konfonn, mwen te jwenn yon lanmè nan moun ki ap gade m '. Giuse te deja sou lotèl la ap tann mwen ak bouquet flè zoranj la, akonpaye pa sè li Rosa paske manman Olimpia ta twò eksite pou premye pitit la marye. Mwen te jwenn li akonpaye pa Tonton Micherillo sou kourè wouj la.

Mas la te kòmanse. Monseyè Pellanda te tou emosyonèl. Mwen sonje yon omelie ankourajan, benediksyon bag yo, pwomès fidelite pou tout lavi a epi, nan fen seremoni an, siyati yo. Sou wout la, manman Pierino, ki te vin matant mwen tou nan moman sa a, te mete badj medam Aksyon Katolik yo sou pwatrin mwen.

Chapit trèz - Nouvo lavi

Yon fwa selebrasyon an nan legliz la te fini, rafrechisman swiv nan ba Grandazzi nan via Castellazzo. Ant yon bo ak yon lòt ak envite yo nou te pran yon aperitif ak kèk pizza ak patisri. Yon salitasyon espesyal ak bo pou bèlfi Olimpia ak Armando ki te ale ak manman an pou pran valiz la, Lè sa a, kouri nan estasyon an trape tren an 12.15 pou myèl yo.

Manmi tap kriye nan zye l. Nou antre nan lòj la. Mèt estasyon an te anonse depa a ak yon sifle pandan ke Giuse ak mwen te apiye deyò fenèt la pou nou di dènye orevwa nou. Avanti nan lavi nou te kòmanse.

Yon fwa nou rive nan Florence nou te dirije nan direksyon otèl la endike pa Madam Tilde, fourrier la. Nan antre liksyè a, nou te akeyi pa mizik, Lè sa a, chèf kanbiz la mennen nou nan chanm nan twazyèm etaj la. Pou nou tout bagay te nouvo, menm dòmi nan yon kabann doub.

Premye jou nou te vizite vil la, dezyèm lan nou te ale nan Piazzale Michelangelo kote ou te kapab admire tout Florence. Nou te pran kèk foto: kamera Giuse a te kapab pran uit foto nwa ak blan ak yon woulo fim.

Sou twazyèm jou a depa pou lavil Wòm. Otèl la te pi modès paske lajan an te sove ak sakrifis te dwe ase. Nou te kanpe pou

yon koup de jou vizite kat bazilik ke Giuse te wè nan Ane Sentepri a ak sous Trevi a. Nou menm tou nou te retounen nan fontèn Esedra a, youn nan nwit la pi popilè nan '53 lè Signora Grazia tonbe anba tren an.

Lè a te rive pou yo pati pou Sicily. Apre yon vwayaj long tren an te rive nan Calabria epi finalman Sicily te kapab wè soti nan Villa San Giovanni. Giuse te renmen moman sa yo: tren an te chaje sou Ferry-kannòt la, Madonnina a byen wo nan papòt la nan pò Mesina.

Tonton Carmelo, frè manman an, ak madanm li Gaetana ak pitit fi Rosetta ak Antonietta t ap tann nou nan estasyon an.

Yo te akeyi nou tankou de prens. Nou te rete pandan de jou vizite Mesina: revèy katedral ke mwen te wè lè mwen te timoun, Madonna di Montalto ak lòt kare bèl anpil.

Te gen yon sèl defo nan kay sa a: nan lè dine tonton yo ak kouzen yo abiye epi olye yo chita bò tab la yo di: "Ann al fè yon ti mache bò lanmè a". Giuse ak mwen te demisyone soti nan santi m peckish. Vè 23:00 nou tounen lakay nou e matant lan kòmanse fè manje. Yon swa li mete Molisk yo nan kokiy yo nan sòs la, men sa ki konte se afeksyon, pa abitud.

Sou twazyèm jou a yo te akonpaye nou nan tren an ak kèk dlo nan je. Tonton Micherillo te nan estasyon Terme Vigliatore ak chofè taksi a pou rive nan Novara. Zizi, matant Maricchia ak matant Peppina t ap tann nou nan vilaj la. Li vrèman te sanble kòm si chèf Domodossola yo te rive.

Nan demen nou te ale nan Badiavecchia pou nou vizite grann patènèl nou an, Concetta ak tonton, sè ak frè papa yo. Nan ti kare tabak grann mwen an, anpil moun nan vilaj la ki te konnen m nan piti te rasanble e yo t ap rele lòt moun: "Concettina rive ak mari !!"

Bo, akolad, figi wouj. Li te sanble tankou yon rèv pou mwen.

Egzakteman senk ane te pase depi mwen te kite peyi a.

De jou apre nou te akonpaye pa chofè taksi "Cauzi i Lupu" nan Taormina. A midi li mennen nou nan restoran an, kote nou te sèvi ak gan blan. Giuse ak mwen te gade youn lòt pou nou di: "Èske nou pral gen ase lajan?". Èske w te vizite Taormina ak Lè sa a, Castelmola anba yon gwo lapli, nan direksyon aswè a nou te retounen nan Novara, fatigue men satisfè.

Nan denmen li te deja tan pou retounen nan Domodossola. Angajman yon nouvo lavi t ap tann nou.

Chapit katòz - Premye nich nou yo

Menmsi mwen te deja antreprann vwayaj la nan Domodossola nan '50 ak '53, li te kòmisi mwen te ale pou premye fwa: mwen te tit nan yon nouvo lavi kòm yon koup.

Yon fwa nou te fin monte tren an sou ferry-kannòt la, nou te moute sou teras la pou wè Madonnina nan pò a ak Sicily tou dousman deplase ale.

Ak yon dlo nan je nou tounen nan cha a, chita sou ban yo an bwa. Lè sa a, pa te gen okenn kabann.

Lè lannwit rive nou te kòmanse dòmi ak kou nou pandye. Detanzantan nou leve gade deyò fenèt la. Nan estasyon enpòtan yo te anonse non vil la byen fò. Nan Naples te gen "guaglioni" vann pizza sou twotwa yo. Slyly yo te resevwa lajan an nan men vwayajè yo an premye, apre sa tren an te ale epi yo te kite ak lajan ak pizza.

Piti piti nou te vin pi pre Milan. Nan tren nan Domodossola mwen te santi ankò emosyon mwen te fè eksperyans pou premye fwa 5 ane pi bonè: Lake Maggiore, mòn yo Ossola, twati yo wòch. Fwa sa a ansanm ak Giuse, mari m. Vè midi nou rive nan destinasyon nou an.

Manman ak papa Giuse Armando t ap tann nou. Se te yon selebrasyon: si yo te ka fè klòch yo sonnen.

Yon manje midi rapid ak manman Olimpia ak Lè sa a, nan nouvo pepinyè nou an nan distri a Motta repoze. Nan denmen mwen te rekòmanse travay mwen nan faktori a epi Giuse te retounen sou sit konstriksyon an.

Panse m te ale nan manman m paske m te manke sipò, men direktè espirityèl mwen an Don Benetti te ankouraje m pou m priye, li te asire m anpil moun renmen l. Pafwa Giuse ak mwen te ale lakay li pou manje midi, epi li te jwi li. Pandan se tan, youn

nan sè m yo te jwenn yon travay pou kontribiye nouvo sipò nan fanmi an.

Yon ti tan apre nou te anonse maman, maman Olimpia ak papa Armando ke yo ta vin granparan an Jiyè.

Mwen te kòmanse santi malèz gwosès men travay te rele. Lè sa a, travayè yo pa te pwoteje tankou yo ye kounye a. Giuse te rive jwenn yon pi bon travay pase sou sit konstriksyon deyò a: yon ti faktori fè atik an bwa tankou ploge barik, zouti pou debouche lenn mouton ak tou "paungi" (tèt k ap vire an bwa). Nan senkyèm mwa a, nou te kòmanse vizite boutik yo kap chèche yon pousèt pou fiti tibebe ki fèk fèt la. Lajè a te toujou pi gran pase pòt antre a e nou te oblije deside deplase kay la.

Lè sa a, pa te gen okenn ajans, ou te ale epi mande isit la ak la. Providence te fè nou jwenn yon apatman nan dezyèm etaj yon kay nan via Scapaccino, toupre atelye fourrier la.

Nan yon ti tan nou te òganize mouvman an. Nou pa t nan sant vil la ankò, men nou pa t lwen tou, pi pre espas travay mwen an.

Lwaye a chak mwa te 8,000 lis, yon anpil pou salè mèg nou an, men apatman an te akeyan ak klere. Nan lakou a nou te kapab tou gen yon koup de mèt kare nan tè kote mwen te kapab grandi remèd fèy aromat ak flè, pasyon mwen.

Yon fwa nou te resevwa kle yo nou netwaye chanm yo ak abiye fenèt yo ak bèl rido ak valance ak rido dantèl nan kwizin nan. Yon fwa ke mouvman an te fini, lavi kontinye kòm nòmal. Vant mwen te vin pi plis ak plis aparan. Yon jou, yon kòlèg te mande m ki lè m pral lakay mwen pou konje matènite e li te konseye m pou m ale nan jinekolojist la. Se konsa, mwen te pran randevou a an prive. Doktè a prèske reprimande m paske m te tann twò lontan: "Ou pa ka travay apre sizyèm mwa a epi ou deja nan setyèm mwa a: ou te pran yon risk." Nan demen mwen te delivre dokiman an nan biwo a e menm anplwaye a te di mwen te nayif.

Pandan se tan mwen te prepare layette nan trikote chanday, chemiz, soulye ak kouchèt ki fèt ak vye dra manman m te ban mwen.

Nou menm tou nou te al achte pousèt la, ke mwen te prepare ak dra mwen bwode nan koulè net, san yo pa konnen si se yon ti gason oswa yon tifi. Finalman, nan aswè 2 jiyè a, dlo mwen kase epi ak valiz nou yo deja chaje nou pati a pye nan lopital la. Jinekòlòg ki te egzamine mwen an te di Giuse ke li ka ale lakay li. Travay te fèk kòmanse e li te pran apeprè 20 èdtan. Nan demen li te retounen nan lopital matènite a pandan m te toujou ap tann nan sal akouchman an.

Nan yon sèten moman, yon tigason te fèt epi enfimyè a te al di papa ti bebe a, ki te prèske santi malad ak emosyon. Apre yon èdtan li te kapab anbrase premye pitit nou an, yo te rele Armando tankou granpapa I. Apre kèk èdtan, granparan, tonton ak kouzen yo te enfòm tou. Li te sanble ke li te premye ti bebe nan lemonn antye.

Chapit ken z - Nou di Bondye mèsi...

Enfimyè yo nan pawas matènite yo te pote bèt sa a nan vyann ak san nan kabann mwen kèk èdtan apre nesans. Yo mete l nan tete m. Lòt pase poupe ranyon ki zizi te fè pou mwen lè mwen te timoun.

Lè sa a, rete lopital la te yon semèn. Anvan nou tounen lakay nou te ale nan legliz lopital la pou "pirifikasyon", yon benediksyon nan men prèt la.

Nan pawas la tout bagay te pare pou ale lakay mwen, men tèt mwen te kòmanse vire. Fanm saj la teste lafyèv mwen: 39. Poupe mwen ak mwen te oblije rete de jou ankò. Finalman jedi 12 la, preske geri, nou tounen lakay nou. Nan Dimanch 15yèm Armando te mennen nan chèz woulant nan nouvo nan font la batèm ak papa l 'Giuseppe, zanmi l' Mariuccia kòm Marenn ak Basilio parenn li, yon zanmi oratory a. Mwen pat gen lajwa asiste evènman an paske ansyen yo pa sipèstisyon te konseye nou rete lakay. Mwen kontante m prepare yon ti rafrechisman.

Lavi kòm yon triyo te diferan men mwen te byen byen. Mwen te gen anpil lèt, ti bebe a te grandi epi mwen mennen l nan sant pepinyè a chak semèn pou tcheke.

Malerezman, nan fen de mwa mwen te tounen nan travay nan faktori a. Lè sa a, pa te gen okenn pepinyè. Grann yo te dakò pran swen l pou yon semèn chak.

Lè m 'te travay shift la sis è, Giuse ta banda l' anvan li ale nan travay ak mennen l 'nan destinasyon li. Nan enkonsyan timoun sa a t ap soufri e mwen t ap kriye ansanm avè l.

Malerezman mwen pa t 'kapab kite travay. Ti kras pa ti kras, avèk lafwa, nou te kontinye vwayaj la kòm yon triyo: premye repa yo, premye etap yo te bèl bagay. Nan premye jou nan jadendanfan Giuse finalman jwenn yon travay ki pi byen peye.

Pandan dezan li te konsyè nan lekòl primè, answit yo te rele l nan minisipalite a pou l te pran pòs konsilyatè.

Sa te kreye yon opòtinite pou m kite travay mwen nan faktori a epi dedye m pou timoun nan pandan m ap tann pou m ba l yon ti frè. Nan dat 17 out 1962, nou te kontan lè nou fèt dezyèm pitit nou an. Luciano te po klè ak cheve blond, opoze a nan Armando. Yon istwa fe. Dimanch 26 li te batize ak papa l Giuse, kouzen Marenn li Mariuccia ak parenn Antonio, frè Giuse. Fwa sa a tou mwen te oblije rete lakay mwen. Yon fwa konje matènite mwen te fini, mwen te kite travay mwen pou m dedye tèt mwen ak de bèl pitit mwen yo.

Sou 1ye oktòb 1962, Armando te kòmanse premye ane ak tabliye ble li ak valiz lekòl sou zepòl li. Nou te konfyè li ak kèk dlo nan je bay pwofesè Leopardi.

Nan menm peryòd la, Majistra a nan Domodossola rele Giuse epi li ofri l 'hébergement nan dezyèm etaj la nan bilding vil la, ki te rete vid lè mesaje minisipal la pran retrèt. Nan kèk jou nou òganize mouvman an. Nou te gen tout ekipman yo nan sant la. Nan aswè, yon fwa gwo pòt la te fèmen, nou te chèf nan vil la. Nou te kapab alèz gade manifestasyon yo depi nan balkon biwo Majistra a. Soti nan fenèt nou yo nou te kapab wè yon pati nan mache a ak yon tradisyon ki gen plizyè syèk.

Pandan se tan Luciano t ap fè premye etap li yo: li te vin tounen maskot anplwaye minisipalite yo.

Pou konplete salè Giuse a mwen te vle envante yon travay. Mwen te kòmanse abiye fenèt, kabann ak zòrye pou zanmi yo. Pawòl gaye e konsa mwen te vin "dam nan rido". Nan tan lib li, Giuse te aprann prepare asanble liy yo epi, di Bondye mèsi, nou te kapab jwi yon lavi pi konfòtab.

Sou 1ye oktòb 1968, Luciano te kòmanse lekòl tou ak pwofesè Luisa Cerri.

Tan te pase byen vit. Nan ete a, nou te ale nan vakans alantou peyi Itali ak tant lan kan. Pafwa tout wout nan Sicily, nan vil mwen an.

An jiyè '73 nou te kan nan Val d'Aosta e mwen te kòmanse gen premye sentòm gwosès yo. Le 16 fevriye 1974, ti sè Daniela te rive pou Armando, ki te gen prèske dizwitan, ak Luciano, ki te gen douz an. Se te peryòd kanaval la e moun ki te gade riban woz sou pòt Meri a te panse se te yon blag. Prèt pawas la te konseye nou fete batèm nan swa Pak, ak zanmi nou Gianna kòm Marenn ak tonton nou Benito kòm parenn.

Apa de sipèstisyon, fwa sa a mwen menm mwen te patisipe nan evènman an nan nwit 13 avril la. Nan denmen, te gen yon santèn envite nan resepsyon an nan oratwa a.

Daniela te grandi tou e kounye a nou granmoun. Twa pitit nou yo te ban nou 7 pitit pitit: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebecca, Letizia ak Matteo.

Istwa a ap fini. Sou 19 septanm 2015 Giuse ak mwen selebre 60 ane ansanm.

Nou remèsye Bondye, Madanm ak tout moun ki te renmen nou.

La Mazza Concetta Maglio, fèt nan Novara di Sicilia sou 18 avril 1936.

Endèks

1. Kay papa a	7
2. Soti nan mond sa a	14
3. Jwèt nan sab la	24
4. Lwil oliv, twal aranyen ak move je a	34
5. Chwèt yo	40
6. Vossia padonnen mwen (Limyè zetwal yo)	46
7. Emilia	53
8. Vòl iwondèl yo	58
9. Pòt syèl la	64
10. Bèl tusa a	69
11. Pòslèn figi	73
12. Vyolèt	76
13. Nouvo lavi	81
14. Premye nich nou yo	84
15. Nou di Bondye mèsi...	87

